

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๗๙

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม
เชิญท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เมื่อเข้านี้ทางคณะกรรมการติดตามและรวบรวม
ความคิดเห็นมีการประชุมนะครับ และท่านพลตรี วีระซึ่งเป็นรองประธานคณะกรรมการติดตามด้วยนะครับ
ได้ส่งกราฟิกร่างรัฐธรรมนูญเมื่อใช้บังคับแล้วคาดว่าจะต้องมีการออกกฎหมายทั้งหมด ๕๙ ฉบับ
ตามรายละเอียดปรากฏตามชาร์ตซึ่งได้ถ่ายแจกที่ประชุมแล้วแล้วก็อันนี้ก็ตรงกับที่ทาง
ท่านประธานได้มีหนังสือส่งสำเนาที่ได้รับแจ้งจากทางเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมา ทางฝ่ายเลขานุการ
ได้ถ่ายแจกที่ประชุมแล้ว สำหรับชาร์ตที่เสนอนี้ขอท่านวีระช่วยให้ข้อมูลนิดหนึ่งครับ

ประธาน : เชิญครับ

พลตรี วีระ โรจนนาค : เรียนท่านประธานครับ ชาร์ตอันนี้ก็เป็นเรื่องี่ตามร่างรัฐธรรมนูญ
ที่เราร่างขึ้นทางเจ้าหน้าที่คือทางฝ่ายกฎหมายที่ทางทำเนียบก็ได้รวบรวมมาตามที
ท่านนายกรัฐมนตรีสั่งการมาให้ไปดูกฎหมายอะไรที่จะต้องด่วนมากแล้วก็เร็วมากหรือภายใน
เวลาปีหนึ่งหรือสองปี ก็ได้จัดทำชาร์ตนี้ขึ้นมาโดยนำตามมาตราต่าง ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญ
มาพิจารณาแล้วก็สกัดว่ามีกฎหมายอะไรบ้างที่จะต้องเสร็จสิ้นภายในเวลาเท่าไร
ก็เลยแบ่งเป็นว่าอันดับแรกคือกฎหมายที่ต้องจัดทำประมาณ ๑๖ ฉบับ แล้วก็กฎหมายที่อยู่ใน
หนึ่งหรือสองปีนับแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญก็ประมาณ ๔ ฉบับ และอันดับ ๓ คือกฎหมายที่ต้อง
จัดทำตามเวลาแต่ไม่มีกำหนดเวลาที่แน่ชัดนะครับก็จะมีประมาณ ๓๗ ฉบับ แล้วอันดับที่ ๔
คือการดำเนินการโดยวิธีอื่นนอกเหนือจากที่จะมีการกฎหมายนะครับ ก็เช่นเรื่องการออก
ข้อกำหนดต่าง ๆ คือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับในอันดับที่ ๔ ก็มีประมาณอีก ๓๘ ฉบับ ซึ่งอันนี้
ก็จะใกล้เคียงหรือสอดคล้องกับที่ทางฝ่ายเลขานุการได้ทำแล้วก็ทางท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ได้มีหนังสือแจ้งมานะครับ ในหนังสือของบันทึกข้อความที่บอกว่ามีอยู่ ๙ เรื่องที่จะต้องทำในตารางต่าง ๆ ที่กำหนดนะครับ ซึ่งอันนี้ก็ใกล้เคียงกับเวลาที่ในร่างรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ นะครับ เลยกราบเรียนท่านนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในส่วนของ roadmap การทำงานหลังจากที่รัฐธรรมนูญ มีผลใช้บังคับแล้วทางคณะกรรมการประชาสัมพันธ์มีพูดอยู่เหมือนกันเราน่าจะทำ roadmap มาดูว่าขั้นตอนจะเป็นอย่างไรบ้างอะไรอย่างนี้เพื่อจะได้ดูระยะเวลาแล้วก็ท่านนรชิตก็ยังคงคิดว่าเพื่อเอาไปแถลงกับทางกระทรวงการต่างประเทศว่ามี roadmap อย่างเป็นทางการแล้วรวมทั้งรัฐธรรมนูญ ทางสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแปลภาษาอังกฤษได้ก็จะคล้าย ๆ ว่าเอาไปแนบด้วยกัน ก็จะเป็นประโยชน์ทำให้ภาพรวมดูดีด้วย

ประธาน : กฤษฎีกาเขากำลังแปลอยู่ ใครแปล

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ส่วนอีกเรื่องหนึ่งก็เรื่องกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ๔ ฉบับ ที่ทาง กรธ. จะต้องรีบดำเนินการ ซึ่งตามแผนภูมิอันนี้บอกว่า ๔ ฉบับนี้จะให้เสร็จภายใน ๔ เดือน จะเสร็จในเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ แล้วก็ท่านประธาน กรธ. ก็เคยพูดบอกว่าถ้าเกิดใครมีข้อมูลอะไร ในกฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ก็ให้แจ้งไปที่ฝ่ายอนุกรรมการร่าง ถ้าทางที่ประชุมเราก็อภิปรายดูว่า มีอะไรที่จะเสนอแนะไปให้ทางคณะกรรมการร่างได้นำไปประกอบการพิจารณาได้ ก็มีบางประเด็น อย่างพูด ๆ กันอยู่นะครับ

ประธาน : ก็ใครนี่อะไรได้ก็โน้ตใส่เศษกระดาษส่งไปให้บ่อย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ส่วนแผนวิทัศน์อันนี้ที่วางให้ท่าน กรธ. ก็เป็นวิทัศน์ ที่ได้ทราบว่าเป็นผู้แทนมีกรรมประชาสัมพันธ์ในคณะกรรมการประชาสัมพันธ์เขาทำมาให้ กรธ. ทุกท่านเป็นที่ระลึกที่เราไปออกรายการครั้งสำคัญในวันนั้นสุดท้ายเขาทำมาให้

ประธาน : วันสุดท้ายใช่ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ครับ บนนี้ที่ไปออกซึ่งดีมากนะครับ เขาก็เลยทำอัตโนมัติให้ทุกท่านเป็นที่ระลึก ไม่ทราบทำให้ฝ่ายเลขานุการที่ไปรับโทรศัพท์ด้วยหรือเปล่า ถ้าไม่มีสงสัย ต้องไปอัดเพิ่มขอเขาใหม่ เพราะว่ามีหลายท่านที่ไปรับโทรศัพท์มีรูปชัดเจนดี

ประธาน : ตอนนั้นเรากังวลว่าคนไม่ค่อยดู แต่จริง ๆ คนดูเยอะนะแล้วก็ดูทั่วถึง สังเกตจากเวลาผมไปไหนคนวิ่งมาขอถ่ายรูปเยอะมากในระดับต่าง ๆ กัน แล้วก็บางจุดเหนื่อยเลย ๒๐-๓๐ กลุ่มอะไรอย่างนี้ แล้วก็คนระดับข้างล่าง แสดงว่าเขาดูเขาจำได้ผมใส่หมวกทุกที่

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

มีผู้สื่อข่าวอาวุโสเขาไปถามรองนายกรัฐมนตรีว่าทำไมเราประชุมแล้วทำไมเราใส่หมวก รองนายกรัฐมนตรีเขาตอบว่าแอร์มันคงลงหัวกระมัง เขามาถามตัวผู้สื่อข่าวแล้วมันจะเดือดร้อนอะไรใครล่ะถ้าผมจะใส่หมวก นี่เป็นตัวอย่างให้เห็นว่าที่รัฐธรรมนูญเขียนไว้บอกว่าจะอะไรที่ไม่ห้ามไว้ให้ทำได้ ทดลองทำ กสม. ดูว่าเราจะใช้เวลากี่วัน เชิญอ่านเลย

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประธาน : กฎหมายนี้เคยมีไหม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เป็นพระราชบัญญัติธรรมดา เป็นพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ปี ๒๕๔๒ ครับ

ประธาน : มันก็ต้องเป็นการปรับปรุงสิมันจะมี

นายอัชพร จารุจินดา : อันนี้เรื่องแบบเรื่องนี้ยังไม่ได้ลงตัวครับ คือพวกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญถ้าตามทฤษฎีมันตายไปพร้อมกับรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญใหม่มา มันก็ต้องออกใหม่ ซึ่งก็ยังคงเถียงกันอยู่ว่ามันจะเป็นโดยสมควรให้มี หรือจะปรับปรุง

ประธาน : ศาลรัฐธรรมนูญเขาถือว่ามันไม่ตาย จริง ๆ มันก็คือเป็นพระราชบัญญัติธรรมดา นะไม่ควรจะตายหรอก แต่ว่ามันก็เหมือนกับพระราชบัญญัติอื่นตรงที่ว่าถ้ารัฐธรรมนูญเปลี่ยนแปลงไป บทบัญญัติที่มันไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมันก็จะใช้บังคับไม่ได้ ถ้าเราใช้คำว่า ปรับปรุงอาจจะได้ ยืนยันหลักนั้นเสียเลย ยกตัวอย่างสมมุติต่อไปในรัฐธรรมนูญไม่มีเรื่องศาลรัฐธรรมนูญ แล้วเรามีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความในศาลรัฐธรรมนูญ มีสำนักงานคณะกรรมการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ในกฎหมายวิธีมันก็เลิกไปโดยปริยาย สำนักงานนั้น มันก็ต้องไปถูกยุบเลิกไปเอากฎหมายยกเลิก เดิมเราไม่มีใช้ไหม

นายอัชพร จารุจินดา : คือฉบับของเราฉบับนี้อาจจะมีปัญหานิดหนึ่ง เดิมตอนปี ๒๕๔๐ นั้น เขาไม่ได้ให้ทำเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ มันก็ออกกฎหมายมาปี ๒๕๔๒ เป็นพระราชบัญญัติปกติ แต่ต่อมารัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ให้ทำเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญแต่ ว่าทำไมไม่สำเร็จ ยังไม่ประกาศใช้จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ฉบับนี้มันจะแปลกกว่าชาวบ้านเขา

ประธาน : เอาอย่างนี้ดีกว่า กฎหมายว่าด้วยเลย เอาอย่างนี้ได้ไหม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ฉัฎฐรดา ๑/๔

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประธาน : ตามรัฐธรรมนูญใหม่เราไม่อ้าง ไม่มีที่อ้างแล้วใช่ไหม

นายอัคร จารุจินดา : ไม่อ้างครับ ทำสีแดง ๆ ให้สอดคล้องดู อันนี้มีเฉพาะฉบับนี้ใช่ไหมครับ ไม่ได้เป็นแบบสำหรับฉบับอื่น

ประธาน : อันอื่นก็อาจจะ

นายอัคร จารุจินดา : เพราะว่ามันต้องจำไว้ไปชี้แจง สนช. เขาว่าทำไมต้องเขียน

ประธาน : คือถ้าเขาถามว่าทำไมตัวนี้จึงไม่มีปรากฏ เดียวเราก็จะใช้อย่างเดียวกัน เราไม่ใช่พระราชบัญญัติ เพราะว่าเวลาคำปรารภของเราขึ้นต้นเราไม่เคยใช้พระราชบัญญัติ เราใช้กฎหมายว่าด้วย ส่วนฐานะมันจะเป็นอะไรพระราชกำหนด พระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ นั่นก็เป็นเรื่องของมัน อันนี้จะต้องออกแบบกันให้ดี ๆ เพราะว่าในรัฐธรรมนูญ เราเลิกให้อ้างมาตราแล้วเพราะว่ามันมีปัญหา แต่เราบอกว่าจะต้องบอกเหตุผลจำเป็นในการที่จำกัดสิทธิ ที่นี้เรื่องนี้มันจะมีการจำกัดสิทธิหรือไม่ มันจะมีบทกำหนดโทษ

นายอัคร จารุจินดา : การเรียกบุคคลอะไรพวกนั้น ที่นี้เหตุผลตอนที่คิดไว้คือถ้าเป็นกฎหมายธรรมดาจะอยู่ในบทที่ประกอบร่าง แต่อันนี้มันไม่มีบทที่ประกอบร่าง

ประธาน : ไม่ใช่บทที่ประกอบร่าง ต้องไปอยู่ในเหตุผลท้าย

นายอัคร จารุจินดา : ท่านจะเอาไปอยู่ในเหตุผลเลยหรือ

ประธาน : อันนี้เราไปดูก่อนแล้วค่อยโน้ตไว้ว่าอันไหนขัดมันเป็นจำกัดสิทธิแล้วก็เวลาเขียนเหตุผลให้ใส่เหตุผล

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในร่างนี้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในหมวด ๗ มีบทกำหนดโทษซึ่งมีอยู่ ๒ มาตรา คือร่างมาตรา ๗๕ กับมาตรา ๗๖ ฉะนั้นมันต้องมีอะไรที่มันเป็นการจำกัดสิทธิอยู่

ประธาน : มีแต่ที่เราไม่ต้องอ้างแล้วนะ ในรัฐธรรมนูญใหม่เราไม่บังคับให้อ้าง เราไม่บังคับให้อ้างว่าต้องมาจากมาตราไหน อะไรอย่างนี้ ซึ่งจริง ๆ บทกำหนดโทษใหม่ ๆ เราเคยบอกว่าเราไม่ต้องเขียนเพราะการลงโทษมันเป็นธรรมชาติของกฎหมายอยู่แล้ว แต่ว่าตอนหลังไปเขียนกันเขียนแล้วก็อ้างไม่รู้จะอ้างอะไร เพราะในตัวที่ให้จำกัดสิทธิเสรีภาพมันก็ไม่ได้บอกว่าให้ลงโทษ ผมคิดว่าถ้าย้อนกลับไปเสียที่เดิมคือเรื่องลงโทษเป็นเรื่องของธรรมชาติของกฎหมาย เพราะว่าคำว่า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ฉัฎฐรดา ๑/๕

กฎหมายคือคำสั่งการบังคับผู้ใดไม่ปฏิบัติตามต้องมีโทษมันเป็นสภาพของกฎหมายอยู่แล้ว แต่ยึดหลักนั้นได้เสียมันก็หมดปัญหาไป แต่ตรงที่ว่าให้อำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อันนั้นเป็นการจำกัดสิทธิ พอไปได้นะ ต่อไป

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒) พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

กราบเรียนท่านประธานครับ คือในกรณี (๒) เนื่องจากว่าการกำหนดเครื่องแบบในขณะนั้นกรรมการสิทธิมนุษยชนตราขึ้นเป็น พ.ร.บ. แต่ว่าพอมาเป็นตัวพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วก็มีประเด็นพิจารณาว่ากรณีพระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนสมควรที่จะยังคงอยู่ แล้วก็ใช้บทเฉพาะการรองรับหรือควรจะต้องยกเลิก

ประธาน : ถ้าเปลี่ยนเครื่องแบบ ถ้าเราทิ้งเอาไว้แบบนี้ แล้วเวลาไปถึงตรงที่จะให้เขามีเครื่องแบบแล้วก็บอกว่าเครื่องแบบของกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก็จบ เราก็ไม่ต้องไปร่างมันใหม่ ง่ายกว่า หรือเว้นแต่คุณจะเห็นว่าการทำเครื่องแบบที่ต้องมาออกเป็นพระราชบัญญัติมันเรื่องยุ่งยาก

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ทิ้งไว้ตรงนั้นก็ดี เพราะว่ากฎหมายเครื่องแบบเขาไม่ได้พูดอะไร เขาเพียงแต่บอกว่าเพราะฉะนั้นก็ให้เป็นไปตามที่ประกาศของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั่นเอง

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ไม่มีปัญหาที่ทิ้งไว้เลย อันนี้ไม่ต้องยกเลิก โน้ตไว้ (๑) ก็ไม่ต้องมีแล้วสินะ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ สิทธิมนุษยชนหมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตามกฎหมาย หรือตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประธานกรรมการ หมายความว่า ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรรมการ หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ผู้เสียหาย หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากการละเมิด
สิทธิมนุษยชน

เลขาธิการ หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงาน หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า เลขาธิการและข้าราชการในสังกัดสำนักงาน
และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้

นายอัคร จารุจินดา : เรียนท่านอาจารย์ คำนิยามสิทธิมนุษยชนมีปัญหาซึ่งอาจจะต้องถาม
อาจารย์นรชิตนิตหนึ่ง คือตอนปี ๒๕๔๒ ข้อความตอนท้าย สิทธิมนุษยชน หมายความว่า และมันต่อด้วย
หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม เขาใช้คำว่า สนธิสัญญา แต่มาร่างที่
กสม. เสนอคราวนี้เขาใช้คำว่า พันธกรณี แทนคำว่า สนธิสัญญา แต่ที่นี้ร่างที่อรรถสิทธิ์ทำมายังคง
ไปตามร่างที่เขาเสนอ ซึ่งสนธิสัญญากับพันธกรณีมันต่างกันนะ ผมไม่แน่ใจว่ามันควรจะใช้คำไหน
ถ้าพันธกรณีนี้มันอะไรก็ได้ที่เราไม่ได้เซ็นหรือเปล่า ผมไม่รู้

ประธาน : คุณนรชิต

นายนรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ที่ท่านอัครตั้งข้อสังเกตว่าต่างกันผมคิดว่า
พันธกรณีน่าจะกว้างกว่าสนธิสัญญานะครับ ในลักษณะที่ว่าพันธกรณีก็คือเราไปทำความตกลง
อาจจะไม่ได้ลักษณะสนธิสัญญาหรือมีความตกลงกติการะหว่างประเทศต่าง ๆ น่าจะกว้างกว่า
สนธิสัญญาครับ ก็คงแล้วแต่เราต้องการจะจำกัดแค่ไหน แต่ว่าถ้ามองในภาพรวมว่าเราไปมี
พันธกรณีไว้ไม่ว่าจะในรูปแบบใด รวมทั้งในรูปแบบสนธิสัญญากติการะหว่างประเทศ ความตกลงต่าง ๆ แล้ว
คำว่า พันธกรณีน่าจะถูกต้องกว่าครับท่านประธาน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ถ้าในพันธกรณีมันจะกลายเป็นกรอบที่บังคับเรามากกว่า
สนธิสัญญา เพราะว่ามันจะระบุแค่ที่เราไปทำสัญญาเขาไว้ เพราะของเดิมจะใช้ลักษณะของการ
ที่เราไปทำสัญญากันไว้ถึงจะมีผล แต่ถ้าพันธกรณีมันกว้างคือถ้าสิ่งที่กำหนดขึ้นแล้วประเทศไทย
เป็นสมาชิกมันไม่ได้สัตยาบันหรือยังไม่ได้ลงนามเห็นชอบอะไรมันก็ต้องปฏิบัติตามกันไปหมด

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมมีความเห็นตามที่คุณธนาวัฒน์พูดเพราะว่าบางครั้งเราไปลงนามเป็นภาคีในอนุสัญญาอะไรต่าง ๆ แต่วยังไม่ได้ให้สัตยาบัน เพราะฉะนั้นยังไม่มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติ เพราะว่าถ้าเราบอกว่าพันธกรณีแสดงว่าเราต้องให้สัตยาบันแล้วมันถึงจะมีพันธผูกพันตามนั้น อันนี้มันจะคล้าย ๆ เราจะไปผูกพันมากเกินไปตัดคำนี้ครับ

นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ : ขออนุญาตนะค่ะ พงษ์สวาท จากกฤษฎีกาค่ะ ร่างที่ใช้คำว่าพันธกรณีนี้เนื่องจากว่าตอนนั้นทาง กสม. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตอนนั้นที่เขายกร่างแล้วเขาใช้คำว่า พันธกรณี แทนคำว่า สนธิสัญญา เนื่องจากว่าเขาไปยึดอยู่ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เขาไปแก้คำว่า สนธิสัญญา เป็นคำว่า พันธกรณี ดังนั้นร่างตอนนั้นที่เป็นต้นร่างของ กสม. เขาก็เลยแก้ไขสอดคล้องกับตอนรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ค่ะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ แล้วก็ข้อสังเกตอีกอันหนึ่ง คำว่า สนธิสัญญา ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เราใช้เปลี่ยนกันมาเป็นหนังสือสัญญาแล้ว ไม่ใช่สนธิสัญญา เป็น หนังสือสัญญา แต่ที่กระทรวงการต่างประเทศยังมีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายอยู่

นายเกียรติชัย ผนนคร : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเรียนถามนิดหนึ่งครับ คือตรงนี้เรากำลังเขียนความหมายของคำว่า สิทธิมนุษยชน เขียนอย่างนี้ไม่รู้ผมจะคิดเอาเองว่าถูกหรือเปล่า เราก็เลยหมายความว่าสิทธิมนุษยชนซึ่งหมายความถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มันหมายถึงสิทธิมนุษยชนตามสนธิสัญญา พันธกรณีเฉพาะความหมายไข้ใหม่ครับ ยังไม่ได้บอกเขาว่าเราจะต้องไปยอมรับทำตามตรงนั้นหรือเปล่า หมายถึงเฉพาะความหมายมันหรือเปล่า

ประธาน : พอความหมายมันคลุมใครถูกละเมิดเขาก็มาร้องได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องจำกัดให้เฉพาะที่เราต้องปฏิบัติ เพราะว่าที่ได้กำหนดว่าต้องเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ แต่มันเองมันไม่ปฏิบัติเราก็ไม่ต้องปฏิบัติ ผมคิดว่าถ้าใช้พันธกรณีมันถูกบีบได้ง่าย ใช้หนังสือสัญญาหรือความตกลงก็ได้ คืออย่างน้อยเราต้องไปตกลงกับเขามา แล้วที่เราไปร่วมกับเขาแล้วเรามีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติก็โอเคเราก็ต้องปฏิบัติ เชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถ้าเทียบกับอนุสัญญาที่เราไปทำไว้ในเรื่องของสตรี เรื่องเด็ก เรื่องอะไร คำว่า พันธกรณีอย่างที่ท่านนรชิตพูดถึงดิฉันก็คิดว่าเราก็ใช้กันอย่างนั้นในเรื่องอื่น ๆ การ sanction มันไม่ได้เป็นอะไรที่ลงโทษอย่างเป็นทางการเป็นเรื่องเป็นราวอาจจะทำอะไรต่าง ๆ

ประธาน : แล้วเราก็ไม่ยอมทำ

นางจรี วิจิตรวาทการ : เราทำก็ได้ ไม่ทำก็ได้

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : บางเรื่องเราก็ไม่อยากให้ถูกตำหนิแล้วเราก็ไม่ทำ เช่น ที่บอกว่าผู้ชายกับผู้ชายแต่งงานกันได้ แล้วสักวันหนึ่งมันบอกว่าเป็นสิทธิมนุษยชน เราบอกว่าก็เชิญไปเราก็ไม่ว่าอะไร ไม่รังเกียจ แต่จะมาบังคับให้เราทำเราก็ไม่ทำ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ประเด็นดิฉันคิดว่าที่เราใช้กันมาในเรื่องอื่นที่เราใช้คำว่าพันธกรณีมันเป็นเพราะว่าการลงโทษมันไม่ใช่ชัดเจน คล้าย ๆ ว่าในอนุสัญญาที่เราไปลงนามไว้มีข้อต่าง ๆ ที่ระบุไว้ว่าเราต้องปฏิบัติตาม แต่ในความเป็นจริงไม่มีประเทศไหนปฏิบัติตามทุกข้อแล้วก็ได้มีการลงโทษอย่างจริงจัง เพียงแต่ว่ามันเตือนสติเราเราเอามาอ้างได้

ประธาน : แต่พวกนั้นเราทำหนังสือสัญญากับเขา

นางจุรี วิจิตรวาทการ : เราลงนามเราเป็นภาคี

ประธาน : ที่นี้มันก็จะเข้าข่ายนี้ ถ้าพันธกรณีมันไม่ถึงขนาดทำสัญญา มันคล้าย ๆ เป็นการรับรู้กันระหว่างนานาชาติ จะไม่ทำอย่างนั้นเหมือนเขารับรู้ผู้ชายกับผู้ชายแต่งงานกันได้เราก็รับรู้ แต่จะให้เราแก้กฎหมาย

นางจุรี วิจิตรวาทการ : มันไม่ได้ผูกมัดเราถึงขนาดนั้นแล้วแต่เรา

ประธาน : ใครจะมาร้องเรียนมาให้เราแก้กฎหมายเพราะว่าพันธกรณีมันมีอย่างนั้นเราก็ไม่เอา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ที่อาจารย์จุรีบอกว่าหลายประเทศที่ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในอนุสัญญาหรือกติการะหว่างประเทศบางอย่างเป็นเพราะประเทศนั้นเขาตั้งข้อสงวนไว้ที่ว่าจะไม่ทำ แต่ว่าไม่อาจจะตั้งข้อสงวนได้ในกรณีที่มีพันธกรณีมันเป็นเรื่องสำคัญของหนังสือสัญญานั้น ๆ เราอาจจะตั้งได้ข้อสงวนในส่วนที่มันไม่ใช่สาระสำคัญของเราก็เคยตั้งถ้าผมจำได้ เราเคยตั้งไว้ว่าข้อสงวนนี้เราจะไม่ปฏิบัติตามมันก็เคยมี

นางจุรี วิจิตรวาทการ : เข้าใจที่ท่านรองพูด แต่ประเด็นที่ดิฉันกำลังจะพูดว่าพวกอนุสัญญาระหว่างประเทศหรืออะไรต่ออะไรของ UN ทั้งหมด มันไม่ได้ binding บทลงโทษมันไม่ชัดเจนคือแต่ละประเทศเขาสงวนเราก็ยกเว้นแล้ว ยกเลิกแล้วอะไรแล้ว เพราะฉะนั้นเขียนพันธกรณีมันจะเสียหายอย่างไร มันก็ไม่ได้เสียหาย

ประธาน : เสียหายครับ เพราะว่าถ้าเป็นพันธกรณีที่มีมันจะรวมไปทั้งหมด แต่ต่ออะไรสิ่งที่เราจะต้องปฏิบัติคือถูกบังคับให้ปฏิบัติต้องเป็นเรื่องหนังสือสัญญาหรือความตกลงที่เราเป็นภาคี แต่เรื่องอื่น ๆ เราอยากทำเราก็ทำ เราอยากจะทำไปถึงไหนเราก็มีสิทธิที่จะมีกฎหมาย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กนกวรณ ๒/๑

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับผมขอความรู้หน่อยครับ คือผมไม่ได้ตั้งใจหนังสือสัญญาอะไร แต่ว่าตอนต้นที่ว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ มั่นตีความ ได้ ๒ นัย อันที่หนึ่งก็คือว่าทำอะไรก็ตามสิทธิเสรีภาพถ้ารัฐธรรมนูญไม่รับรองไว้ก็ไม่ได้อยู่ในขอบเขตของกฎหมายฉบับนี้

ประธาน : ตามกฎหมายด้วย ยังมีตามกฎหมาย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : พุดง่าย ๆ ว่าเป็นสิทธิที่ต้องมีการรับรอง ตามกฎหมายประเภทต่าง ๆ สิทธิธรรมชาติอื่น ๆ ที่มันยังไม่มีกฎหมายรับรองเราไม่คุ้มครองตามนี้ เลยครับ

ประธาน : คุ้มครองสิ เพราะว่ารรัฐธรรมนูญเรามันคุ้มครองหมด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้ารัฐธรรมนูญคุ้มครองหมดแล้วทำไมเราต้องเขียน อย่างนี้

ประธาน : คือเราไปมีข้อยกเว้นว่าจะห้ามก็ห้ามได้ถ้ามีกฎหมายห้าม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เฉพาะมาตรา ๒๕ เราไปมีไว้อย่างนั้น

ประธาน : เพราะฉะนั้นอันนี้มันจึงหมด อะไรที่ไม่มีกฎหมายห้ามก็คือ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เพราะว่าผมไปอ่านผมก็นึกว่ามันจำกัดเฉพาะที่เราไป รับรองไว้ มาตรา ๒๕ มันก็เลยคุม

ประธาน : เนื่องจากเรารับรองไว้กว้าง เพราะฉะนั้นที่เขียนอย่างนี้จะกว้าง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่มีปัญหาตีความที่หลังนะครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ก็คงแบบที่เคยเขียนกันมา และก็อย่างที่ท่านอาจารย์ว่า นี่ก็คือกว้างครับ คือทั้งที่รัฐธรรมนูญเขียน กฎหมายเขียนหรือหนังสือสัญญาความตกลง Universal Declaration of Human Rights ที่จริงคือคำจำกัดความของสิทธิมนุษยชน ซึ่งก็เข้าข่ายตรงทำย เพราะว่ามันเป็นหนังสือสัญญาความตกลงเราก็ไป sign on to เราก็เป็นสมาชิกกติกา สิทธิมนุษยชนทั่วไป เพราะฉะนั้นก็น่าจะกว้างเพียงพอครับท่านอาจารย์ชาติชายครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในรัฐธรรมนูญร่างมาตรา ๑๗๘ เขาใช้คำว่า หนังสือสัญญา เพราะว่าไม่ว่าเอกสารอะไรก็ตามถ้ามันมีผลผูกพันระหว่างประเทศมันก็เป็นหนังสือ

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

สัญญาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ เป็น Joint Communique หรือจะเป็นอะไรก็ตาม จะเรียกชื่ออะไรก็ตาม ไม่สำคัญ ฉะนั้นมันเป็นหนังสือสัญญาหมด ในร่างมาตรา ๑๗๘ ก็ไม่มีเรื่องหรือความตกลงอะไร เพราะถ้ามันเป็นมันก็เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญประชาติ

ประธาน : กลัวว่าเดี๋ยวเขาจะบอกว่าบางอันมันไม่ได้เรียกว่าสัญญาไปเรียกเป็น MOU ความตกลงและมันจะเกิดเป็นปัญหา ทีนี้ที่เราเขียนอันโน้นเข้มเพราะว่า เพราะว่า มันต้องการเงื่อนไขในการมาขอความเห็นชอบ ความจริงถ้า MOU จริง ๆ มันไม่ต้องมาขอรัฐสภา เพราะว่า MOU บางทีกระทรวงก็ไปทำระหว่างกระทรวง เมืองก็ไปทำ MOU เป็นเมืองพี่เมืองน้อง อะไรกัน มันก็ไม่ต้องมาขอ แต่อันนี้เราเขียนเพื่อให้เขารู้สึกว่าโอเคเรากว้างนะ แม้จะเรียกว่า หนังสือความตกลงก็ใช้ได้ แต่ต้องเป็นประเทศทำแล้วไม่ใช่ใครไปทำ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัย เรื่องนี้ครับ เกี่ยวกับเขตแดนไทย-กัมพูชา Joint Communique ก็ถือเป็นหนังสือสัญญา เพราะว่า มันครบองค์ประกอบที่รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศไปลงนามไว้ และก็ได้รับหนังสือ มอบอำนาจให้ไปทำแทนรัฐบาล ก็ถือว่าเป็นหนังสือสัญญาระหว่างประเทศครับ ที่จริงความหมาย อันเดียวกันความตกลงกับหนังสือสัญญาระหว่างประเทศความหมายเดียวกันเลย

ประธาน : ก็ใส่ไว้ให้หายห่วง เราไม่ใช่คนมาท้วงให้เราใส่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เดี่ยวคนก็จะถามว่าในมาตรา ๑๗๘ มันใช้คำเดียว หรือครับ

ประธาน : เฉพาะเรื่องนั้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เพราะหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ก็คือหนังสือ สัญญาซึ่งมีบทบัญญัติเปลี่ยนแปลงอาณาเขตซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ

ประธาน : ใครจะไปทำ MOU เปลี่ยนแปลงอาณาเขตมันใช้ไม่ได้อยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ถ้าเป็น MOU ธรรมดาไม่เปลี่ยนแปลงอาณาเขตมีผล ผูกพันระหว่างประเทศก็ถือเป็นหนังสือสัญญาเหมือนกัน เพียงแต่ว่าไม่ต้องเข้ารัฐสภา

ประธาน : ท่านอยากจะให้ตัดความตกลงออกใช่ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๑๗๘ เรา เพราะว่าเรามาแล้ว

ประธาน : แต่ผมว่าพวกเอ็นจีโอเขาจะโวยวาย ให้เขาไปโวยวายที่โน่น

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตถามนิตหนึ่ง คือคำว่า สิทธิมนุษยชน ไม่ทราบว่าเขามีคำนิยามในปฏิญญาว่าอย่างไร คือผมไม่ได้ไปค้น มันเขียนว่าอย่างไรครับ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเขาให้คำนิยามว่าอย่างไร ถ้ายังไม่เจอก็เอาไว้ก่อนก็ได้ครับ

ประธาน : อันอื่นไปได้ไหมครับ เลขานุการนี้ไม่ใช่ข้าราชการหรือ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : เป็นตำแหน่งที่มีวาระ

ประธาน : รองเลขานุการเป็นข้าราชการหรือเปล่า มาตรา ๕ นะครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ประธาน : อันนี้ของเดิมเขาเป็นอย่างนี้หรือเปล่า

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : ใช่ครับ

ประธาน : ความจริงอันนี้มันทำแบบนี้มันจึงทำให้เกิดทะเลาะกันเรื่อย ๆ เพราะว่าพอปะทะ ออกระเบียบแล้วก็ไปให้คณะกรรมการเห็นชอบ ก็เกิดทะเลาะกัน เพราะฉะนั้นไม่ควรให้ประธานมีอำนาจออกระเบียบ คณะกรรมการออกระเบียบ แต่เวลาเซ็นลงนาม ประธาน ก็เป็นคนลงนาม เราอำนาจนี้ย้ายไปอยู่ที่คณะกรรมการ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : และกว่าจะปรับให้มันเหมือนกันในระหว่างองค์กร ตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระด้วย

ประธาน : เดี่ยวค่อย ๆ ไล่ไป พวกชุดอื่นจดไว้ก็แล้วกัน ตัวประธานอย่าเป็นคนไป วางกฎเกณฑ์ให้ที่ประชุมวางกฎเกณฑ์

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันมีปัญหาอยู่อันหนึ่งครับท่านประธาน คือว่าเขาจะให้ ประธานเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้จะขัดไหมครับถ้าไม่ให้ประธานเป็นผู้ออก

ประธาน : ไม่ขัดครับ รัฐมนตรีรักษาการแต่คณะกรรมการเป็นคนออกระเบียบก็ เยอะแยะไป จริง ๆ การที่เอาประธานองค์กรอิสระมารักษาการหรือศาลฎีการักษาการ

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

มันผิดหลักหมดเลย แต่มันผิดมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เพราะการรักษาการมันคือการรับผิดชอบ ต่อประชาชนและรัฐสภาเพื่อที่จะตอบคำถามและถูกซักไซ้ไล่เลียงหรือไม่ไว้วางใจ แต่ว่าเรากลับไป นึกถึงว่าให้เขามีอำนาจเองเขาจะได้ทำอะไรได้เอง ซึ่งมันฝืนความจริง พอถึงคราวเข้าจริง ๆ คุณมีอำนาจจะไปเสนอกฎหมาย พอคุณเสนอกฎหมายไปและรัฐบาลเขาไม่รับรู้เหตุมันถึงเกิด อย่างที่ผ่านมามีกฎหมายพวกนี้ออกไม่ได้เลย รัฐบาลเขาไม่รับรู้ เขาบอกแกก็ไปวิ่งเต้นเอาเองสิ เพราะการรักษาการ ความจริงพวกนั้นต้องติดคุกหมด เพราะรักษาการแล้วไม่สามารถปฏิบัติการให้ เป็นไปตามกฎหมายได้ เข้ามาตรา ๑๕๗ หมดเลย แต่เขาไม่เคยตระหนักกันตรงนี้ เขานึกว่าเขาจะ เป็นคนเสนอกฎหมาย แต่ในทางการเมืองมันเสนอไม่ได้ คุณเสนอไปแล้วรัฐบาลเขาไม่เอาด้วยเขาก็ นิ่งดูตายสิ แต่ว่าถ้าให้เขาเป็นคนรักษาการเขาต้องผลักดันกฎหมายนั้นให้มันออกไปให้ได้ เป็น ความรับผิดชอบของเขา แต่ว่าความเข้าใจในเรื่องนี้ผิดมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ไปสร้างกลไกขึ้นมาและก็ ตอนนี้อธิบายไม่ได้แล้ว อธิบายคนก็จะไม่ฟังไม่เข้าใจ แต่วันหนึ่งจะรู้ เพราะว่าถ้าเข้าไปจริง ๆ ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายของศาลฎีกา สภาที่เรียกมาบอกมาชี้แจง ทำไมคดี นี้เป็นอย่างนี้ ประธานศาลฎีกาไม่มาติดคุก เจออย่างนั้นเข้าสักวันจะเริ่มรู้ว่ามันผิดฝาผิดตัวแล้ว เขาถึงไม่ให้มายุ่ง สมัยก่อนมีกระทรวงคอยกันไว้ ถ้าจะออกกฎหมายก็ผ่านกระทรวง กระทรวงก็ไป ต่อสู้มา อันนี้ก็นั่งรอรับเฉย ๆ

นายอัชพร จารุจินดา : ท่านประธานครับ คือเพราะเหตุรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ไปเขียนรับไว้ครับว่าพวกนี้เป็นผู้รักษาการ แต่รัฐธรรมนูญของเรานั้นเราตัด พวกนี้ออกและไม่ให้มีอำนาจเสนอกฎหมายต่อสภาแล้ว เสนอกฎหมายได้แต่ ครม. ตอนนี้ยังให้เขา รักษาการอีก แต่มันก็ต้องพร้อมที่จะชี้แจงใหญ่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ถ้าเราไม่ให้ตัวประธาน เป็นคนรักษาการตามหลักรูปการที่ถูกต้องมันควรจะให้ใครรักษาการครับ

ประธาน : ก็ต้องให้รัฐบาลรักษาการ คนที่ควรจะเป็นผู้รักษาการในกรณีของ องค์กรอิสระก็คือนายกรัฐมนตรี เพราะคุณรับผิดชอบทั้งประเทศ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าอย่างนั้นเราใส่ให้ถูกเสียตั้งแต่วันนี้เลยไม่ได้ หรือครับ

ประธาน : จะเอาไหมละ

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ดิฉันขอเรียนถามนิดหนึ่งค่ะ สงสัยว่าเราตั้งองค์กรอิสระเพราะว่าไม่ต้องการให้เขาถูกรอบงำโดยฝ่ายบริหาร เขาจะได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ ถ้าเราเอานายกรัฐมนตรีไปรักษาการเขามันขัด ๆ กันหรือไม่คะ

ประธาน : มันก็ขึ้นอยู่กับว่าเราให้นายกรัฐมนตรีเขาทำอำนาจอะไร ถ้าเราไม่ได้ให้เขาทำอะไรก็ไม่ขัด แต่การรักษาการมันคือการสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ อันนี้เป็นอิสระคุณจะไปสัมพันธ์กับเขาหรือ คุณจะถูกเขาเรียก เวลาเขาจะเรียกเขาจะต้องเรียกนายกรัฐมนตรีมา ไม่ใช่เรียกตัวประธานมา ถ้าให้เป็นผู้รักษาการก็ไม่อิสระเพราะว่าคุณจะต้องไปตอบคำถามต่อฝ่ายนิติบัญญัติ เอาไหมคุณประพันธ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เราจะถามนายกรัฐมนตรีก่อนไหมครับ คือตอนที่เรามีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอิสระเขาก็จะพูดคล้าย ๆ กับเหตุผลที่อาจารย์จรีพูด คือหมายความว่าเราไม่ต้องการให้ฝ่ายบริหารเข้าไปแก้หรือไปทำอะไร เพราะว่าถ้าเกิดเป็นผู้รักษาการเขาเลยให้ประธานองค์กรอิสระเป็นผู้รักษาการ ทีนี้ถ้าเราเปลี่ยนอันนี้เราจะอธิบายความชัดเจนอย่างไร

ประธาน : ก็อธิบายอย่างที่ว่าคือการทำตัวไปรักษาการตัวไม่ได้เป็นอิสระแล้วตัวจะต้องมารับผิดชอบต่อคำชี้แจงต่อสภา ทีนี้มันไม่ได้อะไรเกิดขึ้นมาเลย จะยอมมาไหมล่ะจะมานั่งชี้แจงต่อสภาตามที่เขาเรียกไหมล่ะ ป.ป.ช. เขาถามคดีเรื่องนี้ไปถึงไหน ไม่ตอบเขาหรือเชิญครับ

นายเกียรติชัย ณ นคร : ไม่ทราบ แต่ถ้าเราให้ประธานรัฐสภารักษาการได้ไหมครับ

ประธาน : ไม่ได้ ประธานรัฐสภาเขาจะไปรับผิดชอบในฝ่ายบริหารไม่ได้

นายเกียรติชัย ณ นคร : คือผมมีความรู้สึกว่าในแง่ขององค์กรอิสระที่เราตั้งกันส่วนใหญ่เราก็จะตั้งโดยที่ตามคำแนะนำของวุฒิสภา ก็เลยไปคิดว่าถ้าตั้งโดยคำแนะนำของวุฒิสภาเอง คือจริง ๆ ผมคิดเลยเถิดไปนิดด้วยซ้ำว่าที่เราบอกไม่ให้วุฒิสภามีอำนาจถอดถอน ถ้าเราเน้นเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อวุฒิสภาเป็นคนเสนอแต่งตั้งองค์กรอิสระเขาน่าจะถอดถอนองค์กรอิสระได้

ประธาน : ผมไม่ขัดข้องนะจะกลับไปอยู่อย่างเดิมก็ได้ เพราะได้ทำใจแล้วว่าหลักเรื่องนี้เสียไปหมดแล้ว แต่ว่าปัญหามันจะเกิดขึ้นอย่างที่เกิดมา เขาก็บอกว่าโอเคเมื่อคุณเป็นอิสระ

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

คุณอยากได้เงินคุณก็ไปเขียนไว้แล้วนี่บอกให้ไปขอกรรมการได้โดยตรง ส่งมาให้ผม ผมก็ trim down ลงมาให้เท่ากับจำนวนงบประมาณที่คุณจะพึงได้รับ ส่วนคุณอยากได้อะไรมากกว่านั้น คุณไปติดต่อกรรมการ เขาก็เปิดช่องให้ไปติดต่อกรรมการ กรรมการก็เป็นของรัฐบาล รัฐบาลก็บอกอย่าไปให้มัน คุณก็ไม่ได้ คุณเสนอกฎหมายเข้ามา ก็บอกโอเคคุณมีอำนาจ คุณไม่ต้อง เสนอผ่าน ครม. คุณเสนอตัวมายังสภา ก็เสนอมานะ สภาเขาก็แก้เสียจนอีล้วยฉุยแฉกไปหมดแล้วก็รับ เขาไม่ได้ ความก็คาอยู่อย่างนั้นกฎหมายก็ไม่มี คิดดูเป็นเวลาสี่ปีที่องค์กรอิสระไม่มีกฎหมาย ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีวิธีพิจารณาใช้ กสม. ไม่มีกฎหมาย ป.ป.ช. แก้กกฎหมายไม่ได้ แต่ว่า ป.ป.ช. เขารู้สึกจะเขาใช้วิธีกลไกทางการเมืองคือประสานงาน อาจจะมีเอื้ออะไรก็ให้ อะไรก็ให้ นั่นละ คือการไม่อิสระ เพราะต้องไปวิ่งเต้นเอากฎหมายของตัวเองออกมา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับถ้าเราให้นักการเมืองเป็นผู้รักษาการ มันก็ต้องเปลี่ยนทุก ๔ ปี

ประธาน : มันก็เหมือนกับกฎหมายทั่วไป ตอนหลังลามปามไปถึงอัยการสูงสุด ก็จะรักษาการ ตอนหลังเขียนหรือเปล่า มีแล้วใช้ไหมครับ และมันจะไปเอาความอิสระที่ไหน ในที่สุดคุณก็ต้องมาตกเป็นเหยื่อ แต่เรื่องนี้ในทางสังคมมันถูกทำให้เข้าใจผิดไปหมดแล้ว ถ้าจะเอาไว้อย่างเดิมผมก็ไม่ว่าอะไร ปัญหาที่เกิดขึ้นที่มันเห็นอยู่คนยังไม่รู้ คือคนไม่เคยรู้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญนี้ไม่มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา แต่คุณรู้เขาเคยยกใช้ไหมว่าศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยไม่ชอบเพราะไม่มีกฎหมาย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ก็เขาเอาไปหมกอยู่ ไปหมกไม่ยอมเสนอ

ประธาน : ทีนี้บังเอิญศาลรัฐธรรมนูญเป็นคนตีความเอง ศาลรัฐธรรมนูญก็ตี ซึ่งจริง ๆ ถ้าเป็นคนอื่นตีความอาจจะผิดก็ได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะเรามีข้อกำหนดของเรา เราก็ใช้ข้อกำหนดมาตลอด เลยนะครับ

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานผมยังอยากให้เราพิจารณาเขียนให้มัน ถูกต้องไปเสีย ไปถึงขั้นสภา กรรมการทั้งหลายก็จะมาถกกันก็เท่ากับเป็นการศึกษาเรียนรู้กันไป อธิบายกันไป คือไม่อย่างนั้นมันก็จะลามไปถึงปัญหาอย่างที่ท่านอาจารย์ว่า จะขอเงินต้องมาแลก

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

กับเขาหน่อย กฎหมายเขาออกไม่ได้และเจตนาของกรมการเมืองศรีสะเกษตั้งแต่ต้นมันเท่ากับไม่ได้ เกิดจริง มันติดอยู่ตรงนี้ซึ่งเป็นประเด็นหนึ่งผมคิดว่าน่าจะเคลียร์มันเสียทีเพราะไหน ๆ ก็จะมีปฏิรูปแล้ว อะไรที่มันไม่ถูก มันเข้าใจกันคลาดเคลื่อนก็ต้องแก้มันเสียเถอะครับ ดีกว่าปล่อยมันเลย ตามเลยแล้วก็คิดว่าวันหนึ่งมันจะมาเจอกันเอง ดีไม่ดีมันจะไปแก้เขารกเข้าพงหนักเข้าไปใหญ่ ก็จะลำบาก ผมมีความรู้สึกว่ามันเป็นไปได้ในความเห็นอะไรที่มันดีก็เอากลับมา

ประธาน : แต่มันเหนื่อยที่จะต้องไปเผชิญกับพวกนักวิชาการที่เขาเข้ามาผิด ๆ ตอนทำรัฐธรรมนูญยังพอทนเหนื่อย เรื่องอย่างนี้ผมรู้สึกผมขี้เกียจเหนื่อย

นายอัชพร จารุจินดา : เรามีคนไปชี้แจงแทน มีตั้งหลายคนในนี้ ก็สองใจ เหมือนกันนะครับ เพราะว่าเรายังมีประเด็นอีกเยอะที่จะต้องไปตอบโต้ บางทีก็คิดอยู่ในใจว่า ก็ปล่อยไปเสียเถอะ แต่ความจริงแล้วถ้ายกเหตุผลขึ้นอธิบายนอกจากเหตุผลตามหลักวิชาการ ที่ควรจะเป็นแล้วในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เองมันค่อนข้างชี้ชัดในมาตรา ๑๓๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติเสนอได้แต่คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะขององค์กรอิสระ นั่นก็หมายความว่า องค์กรอิสระมีขอบเขตเพียงแค่นี้ให้ข้อเสนอแนะมายังคณะรัฐมนตรีเพื่อขอแก้กฎหมาย และคณะรัฐมนตรีจะเป็นคนรับผิดชอบในการเสนอแก้ ถ้าไม่แก้คณะรัฐมนตรีก็รับผิดชอบไป เพราะฉะนั้นความเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายของประธานองค์กรอิสระก็ไม่มี ความหมาย อีกต่อไป แต่ความจริงมันก็เหนื่อยอย่างที่ท่านประธานว่า ประเด็นอื่น ๆ อีกตั้งเยอะมานั่งเสียเวลา กับประเด็นนี้ค่อนข้างเยอะก็เลยเฉย ๆ เหมือนกัน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าเราไม่แก้เดี๋ยวมีมือดีไปอ่านมาตรา ๑๓๖ และมาแย้งทำอย่างไร

ประธาน : เราก็อมจำนน ดี ช่วยทีเถอะ ถ้าแก้ พอเราแก้เขาก็จะว่า แต่ตอนเรา ไม่แก้เขาบอกนี่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทำผิดรัฐธรรมนูญ ไม่แก้ เราขอขอบคุณและเราจะมา แก้ให้ เราก็ค่อยหายเหนื่อยหน่อย เดี๋ยวแก้ไปถึงข้างในก็จะรู้ว่าที่มาให้รักษาการ ๆ เรามารักษาการ อะไร ไม่ได้อะไร ทั้งมันไว้ก่อนก็แล้วกัน ต่อไปหมวด ๑

นายบรรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ก่อนที่จะไปจากหมวดเดิม เรื่องคำจำกัดความนะครับ ขอเรียนถามท่านประพันธ์ว่าเมื่อผมได้ยื่นท่านฝากทางฝ่ายเลขานุการ ให้เช็คคำจำกัดความของสิทธิมนุษยชนจากอะไรครับ จากกฎหมายไทยหรือจาก Universal Declaration

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : จากปฏิญญา เขาถ่ายมาให้

นายรชิต สิงหเสนี : ปฏิญญามันไม่ได้มีคำจำกัดความ เพียงแต่ว่าคนเรามีความเท่าเทียมกันอย่างไรและเราก็ list out ออกมาว่า Human Rights ต่าง ๆ มันคืออะไร แต่มันไม่มีคำจำกัดความว่า Human Rights คืออะไร มันเพียงแต่บอกว่า Rights เหล่านี้ทุกคนต้องมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะชาติ ศาสนา ผิวดำหรือเพศอะไรและก็ list out ออกมา ๑,๒,๓,๔ ว่ามีอะไรบ้าง เลยไม่ทราบว่าท่านยังตั้งใจไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ปรากฏว่าทางฝ่ายเลขานุการเขาถ่ายสำเนามาให้แล้ว ปรากฏว่าไม่มีคำจำกัดความ ตอนแรกผมนึกว่าเขาจะพูดว่ามันอะไรอย่างนี้ ปรากฏว่าไม่มีครับ

ประธาน : หมวด ๑

นายอรรถสิทธิ์ กัณมล : หมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาตามมาตรา ๑๒ ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านกฎหมาย การบริหารราชการแผ่นดิน วิชาการหรือด้านอื่นซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนรวมทั้งต้องเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ โดยในการสรรหากรรมการต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหญิงและชายและผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับขออนุญาตเรื่องตัวเลขตรงนี้ว่าจำนวนเจ็ดคนนี้เป็นข้อเสนอของทางเขาใช่ไหมครับ เราอาจจะแก้ไขได้หรือไม่อย่างไรนะครับ เพราะว่าถ้าตามรัฐธรรมนูญก็คงไม่แก้หรอกครับ แต่ผมนึกว่าเป็นเรื่องที่เราเคยคุยกันในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เราเคยบอกว่าตั้งไม่เกิน ๓ แต่ว่าเขาก็ตั้งเต็ม ๓ อย่างนั้นเป็นต้น เพราะฉะนั้นมันก็เป็นข้อคิดไปถึงตรงนั้นด้วยว่าถ้าพอมาถึงในเรื่องของผู้ตรวจการแผ่นดินเราจะเอาแบบให้มันชัด ๆ ไปเลยหรือจะแก้ตรงนั้น ตรงกฎหมายประกอบได้ใหม่ว่าจะให้มีเพียงเท่าไร ๓ ก็ ๓ ไปเลยหรือจะให้มี ๑ คนหรืออะไรก็ตาม ขอบคุณครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ครับต้องเจ็ดคน ตรงนี้ที่ประชุมร่างมาครั้งแรกเคยคุยกันว่าตรงนี้ต้องการให้เขียนกว้าง ๆ ว่ามาจากหลาย ๆ ด้านมาและก็เขียนไว้

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

กว้าง ๆ และก็ไปดูว่าจะเป็นประโยชน์แก่การทำงานในด้านอำนาจหน้าที่ของกรรมการสิทธิฯ ตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ ไปดูตอนสรรเอาว่าจะสรรหาจากอะไร ฝ่ายเลขานุการก็เลยปรับมา ตามที่เคยให้หลักการไว้จะครบเพื่อจะได้สอดคล้องกันและก็จะไปดูอีกทีตอนที่ตั้งแต่สรรหาขึ้นมา และก็เขียนตอนท้ายของวรรคสองเขียนเพื่อให้รับกับรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ว่าจะต้องมีการมีส่วนร่วมครับ

ประธาน : ไม่ต้องอธิบายยาว อันนี้แก้ไม่ได้เพราะรัฐธรรมนูญมันกำหนดไว้แล้วว่า เจ็ดคน แค่นั้นละ ตกลงเลยมีแต่กฎหมายบริหารราชการแผ่นดินกับวิชาการและพวกสิทธิมนุษยชน ร้องไวยตายแน่เลย ด้านป็นหม้อ ทอเสื่อ เขาบอกสิทธิมนุษยชนของเขาหายไปไหน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ในหลักการมันมีพูดถึงเรื่องด้านศาสนาด้วยใช่ไหมครับ

นายเอียรชัย ุณ นคร : ท่านประธานครับ คำว่า ผู้แทนจากองค์การเอกชน ด้านสิทธิมนุษยชนมันเป็นองค์การหรือองค์กรครับ ปกติผมจะคุ้น ๆ กับองค์กรมากกว่า

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานคำที่ใช้ในวรรคสองผมอ่านแล้วรู้สึกว่ามันอ่อนกว่าคำที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ คือคำที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญจะเขียนเอาไว้ชัดว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับการสรรหาต้องกำหนดให้ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการสรรหาด้วย แต่ที่เขียนว่าในกรรมการสรรหาต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม คือคำมันดูอ่อนกว่า แต่ว่าไม่แน่ใจ คือผมไม่ได้เป็นนักกฎหมาย แต่ผมอ่านแล้วผมรู้สึกว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมกับ คำนึงถึงการมีส่วนร่วม อันนี้มันจะอ่อนไปนิดหนึ่งครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับในเรื่องเดียวกันกับที่ท่านอาจารย์ศุภชัย กรุณายก ผมกลับมีความเห็นอีกอันหนึ่งหลังจากมาอ่านรัฐธรรมนูญแล้ว คือที่ท่านบอกว่า มันอ่อนกว่า คือในรัฐธรรมนูญบอกว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับสรรหากำหนดให้ผู้แทนองค์กรเอกชน ด้านสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการสรรหาด้วยก็คือคล้าย ๆ เขาเข้ามาเป็นหนึ่งในผู้ที่เลือก ส่วนจะเลือกใครก็เป็นเรื่องของการสรรหา แต่อันนี้เรากลายเป็นอีกประเด็นหนึ่งว่าคนที่จะมาเป็น ให้คำนึงถึงว่าผู้แทนองค์กรสิทธิมนุษยชนมาเป็นด้วย มันเป็นสองเรื่องกันนะครับ คือในเมื่อเราบอกว่าเขาเป็นหนึ่งในผู้เลือกแล้ว ถ้าอย่างนั้นตรง แต่ตอนนี้เรากำลังเพิ่มให้คือว่านอกเหนือจากรัฐธรรมนูญบอกให้เขาเป็นหนึ่งในคนที่จะมีสิทธิสรรหาแล้ว ตอนนี้เรามาเพิ่มให้คำนึงถึง เขาเข้ามาเป็นหนึ่งในกรรมการสิทธิมนุษยชนซึ่งมันไม่ได้ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ มันก็เหมือนกับว่า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กนกวรรณ ๒/๑๐

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

เราคงต้องถามตัวเองว่าเราต้องการประเด็นนี้หรือไม่ เพราะมันไม่ใช่อะไรหนึ่งมากกว่าสอง มันกลายเป็นเรากำลังเพิ่มอีกประเด็นหนึ่งเข้าไปว่าคนที่จะมาเป็นผู้ที่สรรหาคำนี้ถึงด้วย ซึ่งในรัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนด เพียงแต่กำหนดว่าคนที่มาสรรหาให้องค์กรสิทธิมนุษยชนเข้ามาเป็นหนึ่งในนั้นด้วย ผมกลับมองอย่างนั้น

- ๓/๑

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : คนละชั้นตอน ชั้นตอนนี้มาตรานี้กำลังพูดถึงคนที่จะมาเป็น ยังไม่ได้พูดถึง การสรรหา การสรรหาเขาเขียนไว้ในมาตรา ๑๒

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับขออนุญาตเพิ่มเติมจากท่านนรชิตครับ ในส่วนของผู้ที่จะมาเป็นผมจำได้ว่าในช่วงที่เคยทำรับฟังความคิดเห็นสมัย สปช. เราก็อพยายาม จะพิจารณาความคุ้มค่าของการมี กสม. กับผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วก็มีคนวิจารณ์กันว่าในเรื่อง ของคนที่เข้ามาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติน่าเสียดายมากที่ส่วนใหญ่แล้วเราได้ นักวิชาการได้ะไรอย่างที่เราเห็น แต่คนที่เขาทำงานต่อสู้กับเรื่องสิทธิมนุษยชนจริง ๆ ซึ่งผูกพันกับ คนที่ได้รับความเดือดร้อนอะไรต่าง ๆ มักจะถูกกละเลยแล้วก็ไม่ได้รับการยกย่องเชิดชูให้มาทำหน้าที่ ซึ่งมันก็อาจจะเป็นไปได้ครับที่เขาบอกว่าให้เป็นองค์กรเอกชนเพราะมันมีหลักมีฐานมีอะไรแน่นอน แต่พอช่วงหนึ่งที่ผ่านมาเราก็พบว่านักสิทธิมนุษยชนบ้านเราก็ไปผูกพันกับเรื่องรถประจำตำแหน่ง เรื่องของผู้ติดตามเรื่องกรรมการสิทธิฯ อยู่ในสำนักงานเท่านั้นเท่านั้นอะไรต่าง ๆ มันก็เลยสะท้อนงๆ กันว่าคนที่มาทำงานสิทธิมนุษยชนบ้านเราคือใครกันแน่ บางคนก็บอกเหมือนนายทุนด้วยซ้ำไป อะไรอย่างนี้ ผมก็เลยเรียนเป็นข้อคิดเพิ่มเติมครับว่าถ้าหากเราจะแก้ไขในประเด็นนี้ขอให้คำนึงถึง ที่มาของผู้ที่จะมาทำงานตรงนี้ในส่วนที่เป็นคนที่เขาทำงานจริง ๆ แล้วก็ผูกพันหรือว่ามีประสบการณ์ตรงกับเรื่องเหล่านี้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ที่เขาเขียนมาเขาไม่ได้บอกหรือว่าต้องเป็นก็ปีใช้ใหม่ แล้วเราไม่เติมหรือ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : พอไปปรับวิธีการเขียนแล้วก็เลยไม่ได้ไปเติมตัวความรู้ ประสบการณ์ครับ

ประธาน : พอไปปรับผิด ปรับอย่างนั้นแล้วมันละเลย มันไม่รู้ว่าเป็นอะไร

นายธีรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ ไม่ทราบว่าเป็นเรื่องของคุณสมบัติอะไรพวกนี้ เรายึดตรง ๆ ตามรัฐธรรมนูญเลยจะดีไหมครับ เพราะที่รัฐธรรมนูญเขียนคือผู้ได้รับการสรรหา ต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เอาไว้แค่นี้

ประธาน : แค่นั้นมันไม่พอคือตัวนั้นมีอยู่แล้วเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์อันนี้เป็นพื้นฐานเบื้องต้น แต่ถามว่าแล้วคนพวกนั้นจะต้องมีความรู้มีประสบการณ์ อะไรบ้าง ที่กำลังนั่งคิดอยู่ว่าเราจะต้องกำหนดเขา ไม่ใช่ว่าเคยเดินขบวนมา ๑๐ ครั้ง มีประสบการณ์ ด้านสิทธิมนุษยชนแล้วอะไรอย่างนี้เป็นต้น มันมีวิชาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนไหมครับ เขาเรียก วิชาอะไร สอนอยู่ในคณะอะไร

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นางจุรี วิจิตรวาทการ : มีหลักสูตรสิทธิมนุษยชนระดับปริญญาโทเท่าที่ทราบที่มหาวิทยาลัยมหิดลที่เป็นหลักสูตรที่คนมาเรียนกัน หลักสูตรนานาชาติมีคนมาจากหลายประเทศ แล้วก็ในมหาวิทยาลัยบางแห่งขณะนี้ก็มีเท่าที่ทราบมีหลักสูตรสิทธิมนุษยชน แต่สอนดีฉันไม่ทราบ แต่ของมหาวิทยาลัยมหิดลรู้ว่าอาจจะไปในทางที่ radical น้อย เป็นแบบสุดโต่งนิดหนึ่งอะไรอย่างนี้ ก็เริ่มสอนกันเพราะว่ามันเป็นเรื่องที่เขาใส่ใจ

ประธาน : แต่มันมีวิชาด้านสิทธิมนุษยชนไม่ใช่หรือ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : มีค่ะ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนพื้นฐานมีอะไรบ้าง มีค่ะ สิทธิมนุษยชนกับอะไร การพัฒนาสิทธิมนุษยชนกับคอร์รัปชัน สิทธิมนุษยชนกับอะไรเพราะมันโยงเกี่ยวกับจะมีวิชาเหล่านี้

ประธาน : ในคณะรัฐศาสตร์มีสอนวิชานี้ไหม

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : คือเท่าที่จำได้ครับท่านประธาน ในช่วงที่อาจารย์ศุภชัยเป็นคนบดีมีโครงการตัวนี้อยู่ผมจำได้คล้าย ๆ ช่วงอาจารย์อมรหรืออย่างไร แต่โครงการนี้มันเลิกไปหรืออย่างไรไม่ทราบ

ประธาน : ไม่ใช่โครงการ วิชา ความรู้ว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนมีไหม ผมเห็นอยู่ที่ไหนเว็บ ๆ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ ของมหาวิทยาลัยมหิดลจะมีหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ คือถ้าไม่สอนอย่างเดียวแต่มีการทำวิจัยหรือมีการมีส่วนร่วมในการทำงานทางด้านนี้ได้ไหมคะ เพราะว่ามีหลายคณะที่เขาไม่ได้สอนสิทธิมนุษยชน แต่เรื่องสิทธิสตรี สิทธิเด็กอะไรต่าง ๆ มันก็เรื่องสิทธิแต่มันขอย่อยลงไปหน่อยอย่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็มีศูนย์สตรีศึกษาซึ่งเขาก็ทำเรื่องสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงอะไรอย่างนี้เป็นต้น ถ้าเราไปเน้นในเรื่องระดับอุดมศึกษาและวิชาด้านนี้อย่างเดียวจะมีคนที่ไม่มีคนที่ qualify แล้วก็ก็เป็นประเภทที่ถอดตำราฝรั่งมาสอนซึ่งไม่ค่อย practical ค่ะ

ประธาน : คนพวกที่อาจารย์ว่ามีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนใหม่ละ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : มีบ้าง แต่ว่าเขาสอน

ประธาน : ที่ไม่ได้สอน คือคนมีประสบการณ์ไม่ต้องสอนเหมือนอาจารย์อะไรสักคนหนึ่งที่จะทำเรื่องคนต่างด้าวที่ไปตกค้างอยู่นอกราชอาณาจักรที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อาจารย์อะไร

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

พันธุทิพย์แกทำมาสิบกกว่าปีแล้ว แกไม่ต้องสอนหรือแกก็เข้าข้อ ๒ ที่นี้มันยังขาดใครอีกละ ที่อาจารย์คิดว่าควรจะเอาเขาเข้ามาไหนสองบอกสิ มีพวกไหน พวกที่ได้รับความช่วยเหลือจาก สิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาสิบปีเอาไหม

นางจรี วิจิตรวาทการ : คือดิฉันกำลังคิดไว้ในข้อแรกถ้าสมมุติว่านอกจากสอน ทำงานวิชาการวิจัยได้ไหมคะรวมไปด้วย เพราะบางคนมันไม่ได้สอนบางมหาวิทยาลัยไม่มี แต่เขา สอนในวิชาอื่นที่เขาแทรกเข้าไป แต่ว่าทำงานด้านนี้ ทำวิจัยทำ paper เขียนตำรา หรืออะไรนี่มันก็น่าจะ อยู่ในข้อนี้ได้ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะเห็นหน้าไม่ก็คนที่สอน แต่ว่าเป็นแบบถอดตำราฝรั่งมาสอน อย่างเดียว ซึ่งไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของไทยเลย

ประธาน : เอาที่เกี่ยวกับ

นายชาติชาย ฦ เชียงใหม่ : ขออนุญาตขยายความตรงสอนวิชานี้ะครับว่า มีความรู้ความชำนาญในการสอนอาจจะเต็มว่าในการวิจัยหรือการสอนวิชาที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ในระดับอุดมศึกษาจะได้ไหมครับ เพราะว่าจริง ๆ แล้วสมมุติอยากได้คนที่เขาทำวิจัย

ประธาน : ผมมีความเห็นว่าคนที่สอนกับคนวิจัยมันคนละคนกันได้ แต่พวกนักวิชาการ ระดับชั้นอ่องของประเทศเขาบอกไม่ได้ ตั้งแต่อาจารย์เทียนฉาย อาจารย์วิจิตร ศรีสอาน พวกนี้ แล้วผม อุดสำห้ไปเขียนกฎหมายไว้แล้วนะว่าสอนหรือวิจัย เพราะบางคนมันไม่ถนัดสอนมันอยากจะวิจัย เขาบอกเป็นไปไม่ได้ พอเขาไปเป็นรัฐมนตรีเขาไปแก้กฎหมายผมกลับ สอนและวิจัยอีก

นายชาติชาย ฦ เชียงใหม่ : ผมว่าอันนั้นเขาอาจจะคิด เขาเรียนมานานกระมังครับอาจารย์

ประธาน : ผมก็เรียนนานกว่าเขาและไม่เคยสอนไม่เคยวิจัยด้วย แต่ผมยังเข้าใจว่า คนสอนกับคนวิจัยมันคนละกันได้ เขาบอกว่าถ้าคนวิจัยโดยไม่สอนมันไม่มีทาง ผมบอกไม่จริง Einstein มันวิจัยสำเร็จมันยังไม่ได้สอน ผมเพิ่งเคยได้ยินคนที่เขาเห็นด้วยกับผม ผมเถียงกับเขามาเยอะแล้ว

นายชาติชาย ฦ เชียงใหม่ : เพราะว่าเรื่องสิทธิมนุษยชนมันเป็นเรื่องที่ต้องลงคลุก กับปัญหาวิจัยทางปฏิบัติทางออก ทางเงื่อนไขได้ สอนเกาะตำราบางที่ไม่ได้ประโยชน์อะไรหรือครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : พวกเกาะตำราตกเป็นเหยื่อของวาทกรรมอย่างเดียว แต่ไม่มี ประสบการณ์ด้านจริงในการที่จะแก้ปัญหาหรือเข้าใจปัญหาในเชิงลึก

นายดิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ ในมหาวิทยาลัยไหนที่ยังเป็นระบบราชการก็จะมีสาย ก สาย ข สาย ค ก นี้คืออาจารย์ ข คือนักวิจัย และ ค เป็นสายสนับสนุน เพราะฉะนั้นคือคนที่

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

วิจัยเฉย ๆ มันก็มีตำแหน่งของเขาอยู่ เพียงแต่ว่าส่วนใหญ่คนที่วิจัยเฉย ๆ นั้นมักจะอยู่ทางด้าน
สายวิทยาศาสตร์คือเป็นคนที่ hand all ในพวกเครื่องไม้เครื่องมือ

ประธาน : พวกนี้หัวไม่ยอมให้พวกนั้นเป็นศาสตราจารย์ ความจริงพวกวิจัยมันมีโอกาส
เป็นศาสตราจารย์ได้มากกว่าครุคนสอน เพราะมันมุ่งหน้างานวิจัยมันเป็นงานสำคัญ เขาก็เลยกีดกันพวกนั้น

นายธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ผมขออนุญาตอีกนิดเดียวครับ เรื่องสิทธิมนุษยชนผมว่า
อาจจะลองเรื่องมนุษยธรรมด้วยไหมครับ กฎหมายทางด้านเกี่ยวกับมนุษยธรรมก็น่าจะอยู่ในกลุ่มนี้ได้

ประธาน : ก็มันอยู่ในสิทธิมนุษยชนอยู่แล้ว

นายธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย : มันคนละส่วนกันอยู่เหมือนกันนะครับท่านอาจารย์
เข้าใจว่าอย่างนั้น

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : พอดีผมเปิดอินเทอร์เน็ตดูนะครับ ท่านประธานถามเรื่องว่า
อย่างทีจุฬาฯ มีการเรียนการสอนเรื่องสิทธิมนุษยชนหรือเปล่า ก็ทีคณะรัฐศาสตร์จุฬาฯ เรามี
หลักสูตรแต่ที่ผมไม่แน่ใจว่ามันเป็นรายวิชาหรือเปล่า แต่หัวข้อมี แล้วก็หัวข้อเรื่องสิทธิ
มนุษยชน เสร็จแล้วก็ส่วนใหญ่ที่ผมดูเขาจัดเขาจะจัดร่วมกันสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งเอเชีย แล้วก็
เมื่อก็เปิดในอินเทอร์เน็ตดูสำนักงาน ก.พ. เองยังมีหัวข้ออบรมที่เป็น e-learning หัวข้อ
สิทธิมนุษยชนเหมือนกัน ถ้าเข้าไปอบรมแบบ e-learning ก็จะได้รับประกาศนียบัตร เพราะฉะนั้น
ผมไม่แน่ใจว่าการเขียนว่าสอนวิชาหรือว่าสอนถ้าเป็นรายวิชาอาจจะไม่มี แต่ว่าสอนเรื่อง
สิทธิมนุษยชนอาจจะมีการเรียนเป็นข้อมูลนะครับ อันนี้อันที่ ๒ เป็น update นะครับว่าวันนี้
อย่างทีจุฬาฯ เราก็มีศาสตราจารย์ทางการวิจัย เพราะเราเอานักวิจัยมารวมกับอาจารย์เป็นเมื่อสัก ๒
ปีที่แล้ว เพราะฉะนั้นคนที่เป็นนักวิจัยก็สามารถที่จะเป็นศาสตราจารย์ด้านวิจัยได้ แต่เขาก็ยัง
require ให้สอนนะครับ เพราะว่าถ้าไม่ให้อสอนมันไม่มีคนสอนเขาก็เลยให้อสอนด้วย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์ครับ ขออนุญาตเพิ่มเติมนะครับพอดีที่ท่าน
ศุภชัยพูดทางจุฬาฯ ก็มีสถาบันพัฒนาสังคมซึ่งเขาก็มักจัดอบรมเอาเรื่องสิทธิมนุษยชนไปบอกกับ
นิติธรรม นิติรัฐอะไรพวกนี้อยู่เนือง ๆ ทีนี้ผมเรียนปรึกษาอย่างนี้ว่าอย่างผมเองผมสอนอาชญาวิทยา
ผมก็สอน social justice อยู่ในรายวิชาด้วยก็ให้เขารู้ว่าเรื่องสิทธิการถูกละเมิดสิทธิเพราะว่า
มันก็เป็นพื้นฐาน ทีนี้ในส่วนหัวข้อเราคือที่พูดไม่ได้หมายความว่าตัวเองจะไปสมัครอะไรแต่ว่าเขียน
อย่างนี้มันค่อนข้างกว้างมาก

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : สมัครได้

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : มันก็เข้าประเด็นเลยถึงแม้ว่าจะไม่ได้สอนเต็มวิชาแต่บอก
เกี่ยวมันก็จะอยู่ในข่ายที่จะได้รับ

ประธาน : ไปได้ ท่านอาจารย์เคยสอน ๕ ปีก็ไปได้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ผมนั่งคิดว่าในมาตรา ๖ ถ้อยคำที่ว่า
โดยในการสรรหากรรมการต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมอะไรนี้มันไม่น่าจะมีคำว่ากรรมการครับ
ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ทีนี้กำลังจะพูดกันถึงเรื่องตัวบุคคลที่จะมาเป็น

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ ข้อ ๔ มีความรู้ด้านกฎหมายทั้ง
ภายในและต่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยจะมีคนอ้างตัวว่ารู้ไม่กี่คน แล้วก็
คนที่มองแต่ด้านนี้โดยไม่ดูกฎหมายอื่น ๆ ของประเทศเลย จริง ๆ ถ้ามันเป็นความรู้ทางด้าน
กฎหมายอย่างเดียวจะพอไหม หรือความรู้กฎหมายที่จะเป็นประโยชน์ต่อสิทธิมนุษยชน
ไม่อย่างนั้นจะระบุได้ครับ มีไม่กี่คนทนายความที่ทำเรื่องนี้ จริง ๆ อาจจะต้องได้ระดับผู้พิพากษา
ด้วยเข้าไปที่เคยผ่านทางคดีที่เกี่ยวข้องมาแล้ว

ประธาน : ยังขาดใครอีกไหม

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ มันมีปัญหาอีกอันหนึ่งที่ว่าองค์กรต่าง ๆ
เหมือนเรานี้ขาดคนที่เชี่ยวชาญทางด้านภาษาต่างประเทศที่จะไปแสดงวิสัยทัศน์ที่จะไปตอบโต้
หรือจะไปพูดคุยวิสาสะกับชาวต่างประเทศหรือว่าองค์กรของประเทศ ผมว่าถ้าเราเอาผู้ที่มี
ประสบการณ์ทำงานในองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเอามาอีกสักคนหนึ่ง
เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งเราก็น่าจะได้ประโยชน์จากบุคคลเหล่านี้

ประธาน : ดีมีอยู่คนเดียวมาได้พอดีเลย คนที่เอาเรื่องเราไปฟ้องอยู่เป็นประจำ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : อย่างอาจารย์วิทิต มันตาภรณ์ นี่ก็ใช้ได้นะ

ประธาน : เขาก็เข้าข่ายอยู่แล้ว คือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิหรือมีประสบการณ์
ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนมา

นายอัชพร จารุจินดา : ขออนุญาตครับ ผมต้องถามอาจารย์จรัสเองไม่แน่ใจคือ
สิ่งที่ได้มานั้นจะได้มาในด้านสิทธิมนุษยชนที่รู้เรื่องระหว่างประเทศ แต่อยากได้คนซึ่งมีความเข้าใจ
ในบริบทของสังคมไทย วัฒนธรรมไทย ความเป็นอยู่ของสังคมไทย ตรงนี้ไว้คอยตอบโต้เวลาที่เขา

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ได้มาในระหว่างประเทศ เราก็บอกจะได้อธิบายได้ว่าสังคมไทยมันมีพื้นฐานกันอย่างไรพวกนี้ แต่ผมไม่รู้ว่าคุณพวกนี้ในทางวิชาการหรือเรียกพวกนี้คือใคร

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ท่านอาจารย์พอใส่ข้อ (๑) คือเอาข้างบนมาใส่ (๑) แล้วมันจะสอดคล้องกันไหมครับ คือกลายเป็นว่า (๑) ก็เป็นหนึ่งในคุณสมบัติ

ประธาน : เบื้องต้นเลย

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : แต่คนที่จะมาเป็นคณะกรรมการต้องเข้า ๑-๕ หรือเปล่าครับ ต้องทั้งหมด ๕ ข้อเลยใช่ไหมครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ วันก่อนที่คุณปรกรณ์ทำให้เราทราบถึง Paris Principle แล้วก็มีข้อที่พูดถึงการสรรหาที่กรรมการสิทธิมนุษยชนของเราไม่กว้างพออะไรนี้ ประเด็นเหล่านั้นเราจะพิจารณาว่าควรจะทำอย่างไร หรือไม่

ประธาน : เรื่องไหนครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ที่เขาบอกว่ากระบวนการสรรหาเดี่ยวไปถึงข้อสรรหาก่อนใช่ไหมคะ

ประธาน : อันนั้นยังไม่ถึงครับ อันนี้เอาตัวคนก่อน

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถ้าอย่างนั้นคำนึงถึงความเสมอภาคของการมีส่วนร่วมของหญิงชายมันก็น่าจะจำเป็นนะคะ

ประธาน : มันไม่ใช่เป็นคุณสมบัติ อันนี้เรากำลังพูดถึงคุณสมบัติ

นางจรี วิจิตรวาทการ : สมมติว่าคุณสมบัติมีกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินี้ ครั้งหนึ่งคือผู้หญิง ครั้งหนึ่งคือผู้ชาย หรือว่าอาจจะประเภทที่ ๓ ด้วย คนที่จะมาดูแลเรื่องสิทธิมนุษยชนต้องเป็นตัวแทนของคนกลุ่มเหล่านี้ด้วย ถ้าเป็นชายล้วนหรือหญิงล้วนดิฉันว่าไม่ดี

ประธาน : ก็ยังไม่ใช่คุณสมบัติ คือนั้นเป็นตอนสรรหา

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่ตัวบุคคลที่เป็นกรรมการนะคะไม่ใช่กระบวนการสรรหา หมายถึงว่าตัวบุคคล

ประธาน : คือบุคคลเหล่านี้อันนี้เป็นคุณสมบัติเบื้องต้นว่าเขาจะต้องมีคุณสมบัติถึงจะได้รับการสรรหา เวลาจะสรรหาคนสรรหาจะต้องสรรหาคนที่มีคุณสมบัติอย่างนี้เป็นชายบ้างหญิงบ้างตรงนั้นไม่ใช่ตรงนี้ เพราะตรงนี้ไปบอกว่าเป็นผู้หญิงเป็นผู้ชายไม่ได้ มันสุดแต่จะได้คนไหนมา แต่ที่นี้ ๒ เพศว่าอย่างไร ผมลืมไปแล้วน่าจะให้คุณช่วยวานใครไปทำแบบฟอร์มใบแสดงความจำนงที่จะไปสมยอมให้ทีสิ

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ขอเรียนนัดหนึ่งนะคะ เกี่ยวกับเรื่อง
ที่สมุขที่แรกพวกพี่ ๆ น้อง ๆ อยากรจะฎเก็ด แต่ตอนนีหน้ามรสุมทางด้านบริษัท อินเดียน โอเชียน
พวกนั้นเขาบอกอย่างไรเลยคลื่นมันสูงมากคะ แล้วก็ไมสนุกฝนตกตลอดเวลาทางฎเก็ด คิดว่า
ถ้าบอกกับพี่ ๆ ว่าเดือนมกราคม ฎมาพันธ์ให้หายหน้ามรสุมแล้วเราไปตอนนีจะดีกว่า

ประธาน : เขาตกลงกันไปแล้ว

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ตอนนีเราไปสมุขก่อนเพราะอยู่ในอ่าวไทย แต่เวลาพอคลื่น
มันสงบแล้วมกราคม ฎมาพันธ์อะไรนี้เราก็ไปได้

ประธาน : อันนั้นค่อยคิดจะไต่ไปหรือเปล่ายังไม่รู้

นางกีระณา สุมาวงศ์ : คือก็ไปถามดูก็พออย่าเพิ่งไปเลยตอนนี้ฝนตกมาก แมงกะพรุน
เยอะด้วยคะ

ประธาน : เชิญอาจารย์ฉิพันธ์

นายฉิพันธ์ เชื้อบุญชัย : ไหน ๆ พูดสมุขก็พูดสักนัดหนึ่งผมไม่ทราบว่าจะตกลง
ไต่คุยเรื่องราคาเครื่องบิน แต่ว่ามันจะมีเป็นปัญหาเรื่องตัวจะมี ไม่มี

ประธาน : จริง ๆ ต้องถามวันนี้ พอวันนี้เสร็จแล้วจะได้ให้เขาไปจอง

นายอมร วาณฉิวัฒน์ : ท่านประธานครับ พอตีเมื่อกี้ให้น้องเขาช่วยเช็กรับ
เพราะว่าถ้าบางกอกแอร์เวย์ส บูดิกแอร์ไลน์ มันจะแพงกว่าที่อื่นโดยปกติที่นี้ผมก็เลยให้เขาเช็กรับ
เรื่องราคา

ประธาน : เขาเช็กรแล้วผมให้อ้อมเขาเช็กรแล้ว ถ้าตัวชนิดที่คินเงินไม่ได้เปลี่ยนเวลา
ไม่ได้ ๘,๐๐๐ กว่าบาท แต่ถ้าเปลี่ยนเวลาได้ ๙,๐๐๐ กว่าบาท คินเงินได้ ๑๓,๐๐๐ บาท ถ้าเป็น
ของการบินไทยเห็นท่านสุพจน์เช็กรมาแล้วว่า ๙,๒๕๐ บาท

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เมื่อกี้ก็คุยกับคุณนาคะเราจะให้ใส่ไปในแบบฟอร์มด้วยว่า
ราคาเท่าไร มันก็จะไต่ช่วยในการตัดสินใจ จริง ๆ แล้วการตัดสินใจมันขึ้นอยู่กับว่าเราก้ตามท่านผู้นำ
ท่านเอาอะไรเราก้เอาด้วย

ประธาน : ใส่หรือยัง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ยังไม่ได้ใส่ราคาครับ

ประธาน : คือราคาไมต้องใส่สิครับเพราะเขาคิดเท่าไรเราก้ต้องจ่ายเท่านั้น

วันอังก๑รที่ ๒๐ กันย๑ยน ๒๕๕๘

นายสุพจน ไข่มุกด์ : ค๑อยั้งไม้ท๑ร๑บว๑ท๑นผู้ใ้ด๑จะเล๑อกส๑ยการบ๑นไ้หน๑ะค๑รับ
ค๑อร๑ค๑ม๑นจะต๑งกันเย๑อะไ้หม

ประ๑ธ๑น : ค๑อถ๑ไปต๑มม๑ตรฐ๑นข๑งการบ๑นไ้ไทยก็๑ประมาณ ๙,๒๕๐ บ๑ทที่ท๑นว๑
ต๑นนั้น เช๑ญค๑รับ

นายธ๑ติพ๑นั้ฐ์ เช๑ื้อบ๑ญช๑ย : ม๑มเผ๑อิ้ญม๑ีร๑น๑องที่ค๑ณะเข๑ท๑ง๑นที่บ๑งก๑กแ๑ร์เว๑ยส์
แล้วม๑ก็ข๑อใ้เข๑ช๑ยล๑งเช๑้ก๑ดู แล้วก็ฝ๑ก๑น๑ถ๑ช๑ย๑ดูเช๑้ใ้จ๑ว๑เข๑บ๑อกม๑

ประ๑ธ๑น : เช๑้ก๑ม๑แล้วเท๑ไร

นาย๑ถ๑ ด๑วงวิ๑ช๑ย : ข๑อน๑ญ๑ต๑ค๑รับ พ๑ด๑เม๑อเช๑้ท๑นอ๑จ๑รย๑ธ๑ติพ๑นั้ฐ์ใ้ไ้ทรเช๑้ก
ก็๑ระส๑นอ๑ยู่เห็นว๑เข๑ก๑ล๑งเช๑้ก๑ร๑ค๑เป็นล๑ก๑ษ๑ณ๑ร๑ค๑ก๑ร๑บใ้ให้อยู่ แต่ว๑เข๑ต๑องข๑น๑ใ้เร๑ย๑นกับ
ผู้๑ร๑ห๑รเข๑อ๑ก๑ที่๑น๑ง แต่ยั้งไม้ได้แ๑งร๑ค๑ก๑ล๑บม๑ค๑รับ

นายอ๑ภ๑ช๑ต ส๑ข๑ค๑น๑น๑ : ม๑มข๑อน๑ญ๑ต๑ค๑รับ แล้วการบ๑นไ้ไทยเข๑ม๑ีแล้วหรือค๑รับ
ไปล๑งสม๑ยเล๑ยหรือค๑รับ

ประ๑ธ๑น : มี

นายอ๑ภ๑ช๑ต ส๑ข๑ค๑น๑น๑ : ข๑อบค๑น๑ค๑รับ

นายสุพจน ไข่มุกด์ : ใน๑กรณีท๑ว๑ถ๑ถ๑ม๑นไม่พ๑อก๑อ๑จ๑จะแบ่งเป็น ๒ flight ที่ล๑งใ้ไกล ๑ ก๑น
แล้วก็๑ไปต๑ยกัน เพราะว๑ม๑นต๑งกันไม้เกินข๑้วม๑องเล๑ยเร๑ดูต๑มที่พ๑ม๑พ๑ม๑น๑ไม้ต๑งกันเท๑ไรเล๑ย

ประ๑ธ๑น : อ๑อม๑ร๑ค๑ที่เข๑เช๑้ก๑ม๑ว๑อย๑งไร

นางจ๑รี วิ๑จิต๑ร๑ว๑ท๑การ : ท๑นประ๑ธ๑นค๑ ข๑อ๑ค๑ยกับท๑นร๑งอ๑ก๑ที่๑น๑งได้ไ้หมค๑เร๑อ๑งโล๑ก๑เส๑ื่อ

ประ๑ธ๑น : เช๑้ญค๑รับ

นางจ๑รี วิ๑จิต๑ร๑ว๑ท๑การ : เพราะว๑ถ๑ไ้หมต๑นอ๑ก๑จ๑ก ๒๕๕๘ ไม้เอ๑ได้ไ้หมค๑ ถ๑ ๒๕๕๘
เด๑ย๑ปีหน้าเร๑ก็เก๑แล้วถ๑เร๑ใ้ส๑อ๑ก ๕ ปีข๑งหน้าเส๑ื่อเก๑ม๑ก เส๑ื่อ๑บ๑น๑ม๑นไม้ค๑ยเก๑ต๑ยไว้ส๑ที่ล๑งได้

นายสุพจน ไข่มุกด์ : อ๑จ๑รย๑จ๑รีค๑รับเร๑ค๑ยกันเร๑บ๑อกว๑ม๑นเป็นส๑ญล๑ก๑ษ๑ณ๑ที่ว๑
เร๑ท๑รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๘ ม๑นเป็นส๑ญล๑ก๑ษ๑ณ๑เท๑น๑นเ๑งค๑รับ ส๑ว๑นที่ว๑ต๑อไปม๑นก็๑อ๑จ๑จะเก๑ด๑ความข๑ล๑งข๑น
ถ๑ม๑นเก๑ดปี ๒๖๐๐ ข๑นม๑แล้วเร๑ข๑ล๑ง๑ ๒๕๕๘ ค๑เป็นรัฐธรรมนูญที่เร๑ข๑นข๑นม๑ก๑บม๑อเล๑ย
ได้ไ้หมค๑รับอ๑จ๑รย๑

นางจ๑รี วิ๑จิต๑ร๑ว๑ท๑การ : ถ๑ค๑นอ๑นเอ๑ด๑ยก็ไม้เป็นไรค๑ะด๑ฉ๑นไม้ค๑น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ฉันทนา ๓/๙

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เขาจะได้ทำให้เสร็จ ๆ ไป เพราะนี่มันก็เข้าไปพอสมควรแล้ว

ประธาน : เขามีทุกครั้งชั่วโมงเครื่องบินเขาออกไปสมมุขของบางกอกแอร์เวย์ส
ราคาถูกที่สุด ๘,๒๑๐ บาท ไปแล้วเปลี่ยนใจไม่ได้ ความจริงเราก็คงไม่เปลี่ยนใจนะ ถ้าขยับขึ้นมา
หน่อยพอเปลี่ยนใจได้บ้างก็ ๙,๘๒๐ บาท ถ้าเอาสิทธิเสรีภาพเต็มที่ก็ ๑๓,๓๖๐ บาท ไป flight
เดียวกันนี่ละแต่คิดคนละราคาก็ได้ประเภทที่สงวนสิทธิ์เต็มที่

- ๘/๑

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานแล้วคืนตัวได้ไหมครับ

ประธาน : ๑๓,๓๖๐ บาทนี้คืนได้ เปลี่ยนเวลาได้ไปปีหน้าได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แต่ถ้าไม่ไปคืนไม่ได้

ประธาน : ไม่มีบริษัทไหนคืน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : การบินไทยมันคืนได้นะครับ หัก ๒๐ เปอร์เซ็นต์

ประธาน : แต่ถ้า ๑๓,๓๖๐ บาทเขาคงคืน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แต่มันหัก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ไปแล้ว แต่ว่าการบินไทยก็อยู่ที่ ๙,๓๐๐ บาท คืนได้ พุดง่าย ๆ ว่าปกติขาไปก็น่าจะเป็นประมาณ ๗ โมงครึ่งหรือว่าการบินไทยก็ ๐๗.๒๕ นาฬิกา ลงด้วยกันห่างไป ๕ นาที ขากลับผมคิดว่าถ้าเป็นบางกอกแอร์เวย์ก็น่าจะกลับ flight เวลา ๑๘.๕๐ นาฬิกา หรือถ้าการบินไทยก็เวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา ก็ใกล้ ๆ กันหมด

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์เข้าใจว่าอย่างไรครับ คนที่บินการบินไทยส่วนมากเขาจะสะสม mileage แต่เฟอิชของผมผมชอบบางกอกแอร์เวย์เพราะว่าผมชอบ lounge จะขออนุญาตใช้ของตัวเองเป็นบางกอกแอร์เวย์ได้หรือเปล่า แต่ว่าไปถึงพร้อมกัน แต่ไปด้วยกันได้ครับถ้าส่วนใหญ่ แต่บังเอิญ lounge อาหารนำทานกว่าการบินไทยก็ขอเสนอ แล้วแต่ครับ ถ้าที่ประชุมจะไปการบินไทยก็ไปด้วยได้ครับ

ประธาน : ถ้าจะไปสมุยบางกอกแอร์เวย์เหมาะที่สุดเพราะว่าเขาเป็นเจ้าของสนามบินบริการดี

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมว่าเราสรุปเลยได้ไหมครับ จะได้ตัดสินใจสักทีหนึ่ง

ประธาน : ตกลงรู้หรือยังว่ามีใครไปกี่คน ใครจะพาครอบครัวไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมขออนุญาตสรุปถ้าผู้ใดที่ไม่ประสงค์จะเดินทางไปก็ขอให้แสดงด้วยมือเลย ถ้าไม่ยกมือแสดงว่าทุกคนเต็มใจไปกับพวกเรา

ประธาน : พรุ่งนี้เตรียมสตาจค์มา คุณอัศวินชัยเขาบอกกับผมแล้ว เขาบอกกับผมว่าถ้าไปต่างประเทศไปไม่ได้ แต่ถ้าไปเมืองไทยไปได้ เพราะฉะนั้นคุณไม่ต้องมาบอกว่าคุณจะไปถามอัศวินชัยก่อน

นางกีระณา สุมาวงศ์ : คือวันที่ ๑๕ ดิฉันมีหมอตตรวจไตและตรวจเบาหวาน ต้องขอประทานโทษ

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : ไม่เป็นไรคุณตามไปวันที่ ๑๖ ก็ได้ ไม่ต้องไปคิดเรื่องการบินไทย เพราะการบินไทยเขาเหลือ ๒ ที่นั่งบ้าง หมดแล้วบ้าง เหลือ ๑ ที่นั่ง เพราะฉะนั้นไม่ต้องไปคิดถึงมันเลย นี่มันแปลว่าอะไร web pro web server web freedom blue ribbon คืออะไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เป็นราคาต่าง ๆ กันและก็เงื่อนไขแตกต่างกัน คล้ายๆ กับที่ท่านประธานอธิบายเมื่อสักครู่ คั้นเงินได้ เปลี่ยนได้อะไรทำนองนี้ครับ จอมผ่านเว็บไซต์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ราคามันตามคุณภาพของการบริการครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ถ้าดูเวลาไปกลับ ผมคิดว่าถ้าเราไปขึ้นประหยัดการบินไทยน่าจะสมเหตุสมผลมากกว่า เวลาที่ดีทั้งไปทั้งกลับ และก็ยังไม่ได้เต็มไม่มากเรื่อง และที่สำคัญคือการบินไทยใช้เครื่อง 737 บางกอกแอร์เวย์บาง flight จะเป็นเครื่องบินพัด ATR ก็จะไม่เห็นลมไปเรื่อย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แต่ใบพัดมันร้อนได้นะครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แต่ปกติส่วนใหญ่ผมไม่เห็นมันร้อนสักที

ประธาน : การบินไทยมันเหลือ ๔ ที่นั่งเองนะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ใช่ครับ ที่มันบินทุกครั้งชั่วโมงเพราะมันใช้เครื่องบินใบพัดช่วยครับ ไม่อย่างนั้นมันไหวหรือครับ

ประธาน : บ้านอาจารย์อยู่แถวไหน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ทั้งสองเครื่องนี้ออกสุวรรณภูมิหมดครับ บ้านผมอยู่ สุขุมวิทครับ

ประธาน : บางกอกแอร์เวย์มันออกนี้หมด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่ครับ สุวรรณภูมิหมดครับ บางกอกแอร์เวย์ไม่ได้ออกที่ดอนเมืองเลยครับ ทั้งในประเทศนอกประเทศ station เขาอยู่สุวรรณภูมิหมดครับ ที่จริงถ้าพูดถึงในแง่ของเวลา ราคาและก็เครื่องบิน การบินไทยดีกว่าเพื่อน ตามเวลาของเราเพราะมันไปเข้าและกลับก็ไม่มืด เวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกาก็ออกแล้ว เวลา ๑๘.๒๐ นาฬิกาถึง

ประธาน : เราออกสตางค์เองไม่ใช่หรือ หลวงไม่ได้ออกให้ เพราะฉะนั้นเราใช้สิทธิเสรีภาพเต็มที่ไปบางกอกแอร์เวย์ ถ้าหลวงออกให้ค่อยไปการบินไทย คือทาง กกต. เขาบอก เขาจะส่งร่าง กกต. มาให้เราวันที่ ๒๖ และเขาจะขอมาชี้แจงวันที่ ๒๗ ผมคิดว่าเราอาจจะวุ่น ๆ อยู่

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

เพราะว่าจะต้องเตรียมไปสัมมนาอาจารย์ชาติชายอยู่ หลังจากวันที่ ๒๘,๒๙ ก็ได้ถ้าเขาว่าง
ค่อยมาชี้แจง ที่นี้ผมคิดว่าที่อาจารย์จะเอาไป อาจารย์แกลงไปหรือยังว่าจะสัมมนาฉบับไหนบ้าง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ยังครับ รอท่านประธานลงนามและจะขอท่านโฆษก
พูดตรงนี้ครับ

ประธาน : เอา กสม. เอาพรรคการเมืองและก็เอาเลือกตั้ง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เมื่อตามร่างที่ผมเสนอขอท่านประธานลงนามบ่ายนี้
ก็จะมีแค่ ๒ กฎหมาย พรรคการเมืองกับการเลือกตั้ง

ประธาน : ลงนามถึงใคร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เชิญหน่วยงานที่มาครับ

ประธาน : ไม่ต้องผม อาจารย์ก็ลงนามได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมก็เห็นท่านประธานเป็นประธานก็เลยเสนอให้
ท่านประธานพิจารณาลงนาม แต่ว่าผมขอเป็น ๒ กฎหมายก่อนได้ไหมครับ

ประธาน : คือถ้าทำมาให้ผมเซ็นมันใช้เวลานาน กระบวนการขั้นตอนมันผ่านเยอะ
ของอาจารย์เขาเซ็นไปไปได้เลย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เอาไว้คราวหน้าได้ไหมครับ คราวนี้ผมเตรียมไว้ให้
ท่านประธานแล้ว มันมีอยู่ไม่กี่ฉบับเองครับ

ประธาน : กว่ามันจะมาถึงผมอีกนาน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่ ๆ รอที่โต๊ะท่านประธานเลยครับ มาแล้ว ก่อนผม
เข้ามาให้เขาไปวางไว้แล้วครับ ที่นี้ผมขอ ๒ กฎหมายก่อนได้ไหมครับ เพราะ กสม. เอาอีกครั้งหนึ่ง
ก็ได้ เนื่องจากว่ามันไปคนละทางกับพรรคการเมืองการเลือกตั้ง

ประธาน : ผมนี้กว่าเราไม่ต้องจัดบ่อย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่เป็นไรครับ เพราะว่ามันอยู่ตรงนี้เองครับในสภา
ไม่ยากอะไร จัดให้มันเป็นชั้น ๆ เป็นชั้น ๆ ไปก็ได้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ตกลงสรุปเราจะไปการบินไทยใช้ไหมครับ คือถ้าเราไปพร้อม
กันได้มันก็สะดวกดีสำหรับผู้รับทางโน้น หรืออาจารย์จะไปการบินไทย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ดูเวลาของการบินไทยมันสะดวกด้วยครับ ขากลับ
ถึงบ้านก็ไม่มืด เวลา ๑๘.๒๐ นาฬิกา ของบางกอกแอร์เวย์ไปถึงบ้านเกือบสองทุ่ม

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : สรุปแล้วถ้าพวกเราไม่ขัดข้องผมขอสรุปอย่างนี้ได้ไหมครับ
ไปบางกอกแอร์เวย์ อาจารย์ชาติชายขอไปการบินไทยใช้ไหม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตพูดแทนท่านประธาน ท่านประธานสรุปว่า
พวกเราไปการบินไทยเถอะ เพราะว่าเวลาทั้งไปและกลับมันสะดวก

ประธาน : ไม่มีใครขัดข้องที่จะไปการบินไทย แต่มีคนขัดข้องที่จะไปบางกอกแอร์เวย์
เพราะฉะนั้นก็ไปการบินไทย ออกสตางค์มากขึ้นอีกนิดหนึ่ง แต่ไม่เป็นไร ๘๐๐ กว่าบาทเอง
ค่าที่พักผมกำลัง LINE ไปถามเขาว่า เขาบอกเขาจองไว้ให้แล้ว ผมถามว่าคิดค่าห้องคืนละเท่าไร
เขาตอบกลับมาว่าผมจะจัดให้ในราคาที่พักที่พีแสบปีรับบอกผมก็แล้วกันว่าพีมีเงินเท่าไร ผมก็เลย
บอกว่าไม่ได้หรอกขอราคาปกติที่เขาคิดกันนั้นละ และก็ส่วนจะลดให้ ๕ เปอร์เซ็นต์ ๑๐ เปอร์เซ็นต์
อย่างไรก็ตาม เราจะได้เตรียมเงินของเราได้ถูก จะต้องใช้เงินเท่าไรค่าห้องเดี๋ยวยอ ถ้ารู้แล้ว
ผมจะ LINE บอกไว้ในนี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เป็นห้องเดี่ยวหรือห้องคู่ครับ

ประธาน : ห้องก็พักได้คู่ ที่เมื่อวานผมบอกมาว่าที่ให้แสดงความจำนง คุณนาถ
ก็ไม่เข้าใจ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอให้ทุกคนเขียนนะครับว่าอยากจะพักเดี่ยว
หรือพักคู่

ประธาน : คุณนัดหมอวันที่เท่าไรนะ

นางกีระณา สุมาวงศ์ : วันที่ ๑๕ หมอเบาหวานและหมอไตเที่ยงวันที่ ๑๕ ดิฉัน
จะบินตามไป เพราะว่าหมอไตนี้ยากมากคะ ดิฉันจะตามไปตอนบ่ายกำลังคุยอยู่ เพราะว่าวันที่ ๑๔
ดิฉันก็ไปไม่ได้ ต้องไปเจาะเลือด

ประธาน : มีตัวแทนอาจารย์จรีไปแล้ว อาจารย์จรีช่วยดูอันนี้สิเมื่อกี้ใครพูดถึง
เรื่องนี้ (๖) ไข่หรือเปล่า

นายอัชพร จารุจินดา : คือพวกไหน คือผมเองที่อยากได้คนพวกนี้เพราะว่า
มันจะได้ไม่ไปมากเกินไป ดึงกลับมาสังคมไทยบ้าง แต่ผมไม่รู้ว่ในทางวิชาการเขาเลือกใครก็จะเป็น
อย่างนี้

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ข้อ ๖ ที่เขียนไว้กว้างมากรวมคนได้เยอะค่ะ คนที่สอนทางด้านมานุษยวิทยา สังคมวิทยา ได้หลายอย่าง เพียงแต่ว่าเขาต้องทำเรื่องสิทธิมนุษยชนด้วย อย่างอาจารย์คนนั้นได้ อาจารย์พันธุ์ทิพย์ ที่อยู่ สปช.

ประธาน : อาจารย์พันธุ์ทิพย์จะรู้เรื่องพวกเก่า ๆ ที่ตกค้างอยู่เสียดินแดนอะไรพวกนั้น

นางกัระณา สุมาวงศ์ : อาจารย์คะขอถามเป็นความรู้ แล้วพวกที่ทำเรื่องเกี่ยวกับเรื่องค้ามนุษย์หรือเกี่ยวกับเรื่องคอร์รัปชันถือว่ามันเป็นการละเมิดใหม่คะ เพราะตอนที่ดิฉันไปประชุมที่อินเดียเขาพูดถึงว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนรวมถึงการคดโกง การคอร์รัปชันอย่างพวกที่เป็นข้าราชการโกงเงินค่ายาอะไรบ้างนี่ ถือว่าเป็นการละเมิดมนุษยชน เพราะว่าโกงค่ายาเอายาที่ไม่ดีไปขายแล้วทำให้มนุษย์คนที่ได้รับไม่ได้รับการรักษาโดยถูกต้อง แม้กระทั่งการศึกษาเหมือนกัน ไม่ได้จ่ายเงินให้เต็มที่เด็กก็ไม่ได้รับการศึกษาที่ดีอะไรอย่างนี้ มันลงไปถึงขนาดนั้นคะ

ประธาน : คนไทยหมดทั้งประเทศเหลือแต่รุ่นพวกผมเท่านั้น เพราะว่ารุ่นหลัง ๆ มันยืมเงิน กยศ. ทั้งนั้นและมันไม่ได้ใช้คืนเลยสักคนหนึ่ง มันละเมิดสิทธิมนุษยชนรุ่นหลังทั้งนั้นก็แล้วแต่เขาจะไปนิยามเอา สุดแต่ว่าเขามีงานทำเยอะไหม ถ้าเขามีงานทำเยอะเขาก็คงไม่มายุ่งกับพวกนี้ แต่ถ้าเขาไม่มีอะไรทำ สังเกตดูรู้สึกเหมือนเขาจะไม่ค่อยมีอะไรทำในหลายคณะนะ ยิ่งผู้ตรวจการแผ่นดินยิ่งชอบทำอะไรที่มันหือหาวอะไร ที่นี้มันครบหรือยังที่เขาเขียนมา เราตัดอันเดียว (๓) เราเห็นว่ามันไม่เห็นจะเกี่ยวกับประเทศไทยตรงไหน

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขอหารือท่านประธาน พอดีเห็นท่านประธานถามถึงว่ากรณีเรื่องข้ามเพศอะไรพวกนี้ มันเป็นเรื่องเก่าแล้วนะครับสมัย Clinton เป็นประธานาธิบดีเขาเคยมีเรื่องของนโยบาย Don't Ask Don't tell policy พวกนี้ ซึ่งมันเป็นคำที่ง่ายมากและผมไม่รู้ในภาษาไทยเราจะมีคำแบบนี้บ้างหรือเปล่าที่ไม่ต้องมานั่งเถียงกันว่า จะเอาเพศกะเทยแปลงเพศเป็นเลสเบี้ยนเป็นเกย์เป็นอะไรพวกนี้ หรือกระทั่งติดยาเสพติดหรือเปล่า หรือเป็น HIV หรือไม่อะไรอย่างนี้ ผมว่าคำนี้ถ้าเรามีในภาษาไทยได้หรือประโยคทำนองนี้มันก็จะตัดปัญหาว่ากรณีที่ว่าจะต้องหญิงอย่างเดียว ชายอย่างเดียวหรือห้ามคนที่ข้ามเพศอะไรพวกนี้มากี่เรียนปรึกษาเป็นความรู้ครับ

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ข้อ ๖ ที่ว่ามันกว้างผมคิดว่า ถ้าจะให้มันเฉพาะลงไปบ้างก็อาจจะมีความรู้ประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตของไทย ที่มันเกี่ยวเนื่องหรือที่มันมีผลในเรื่องของการดูแลคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ถ้าอย่างนี้มันจะแคบลง ถ้าเราเขียนเปิดกว้างอย่างนี้ ครูประวัติศาสตร์ก็มา ครูวัฒนธรรมก็มา มันจะยุ่งไปหมดครับ แต่ว่ามันจะมีมิติของการที่มันเกี่ยวเนื่องมาผลต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน อันนี้จะดีครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ เห็นด้วยกับท่านอาจารย์ชาติชาย เพียงแต่ตอนต้นตรงที่เราบอกว่ามีความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม ถ้าเราเพิ่มความหลากหลายด้านวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิต ก็แปลว่าครอบคลุมคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม จะได้ไหมคะ เพราะว่ามีคนหลายคนที่เขาใส่ใจอย่างคุณเตือนใจ ดีเทศน์ ก็สนใจเรื่องคนชาวเขา หรือว่าคนหลาย ๆ กลุ่มที่เขาไปดูแลคนที่ไม่ใช่ main stream ไม่ใช่คนที่อยู่ในกลุ่มใหญ่

ประธาน : คุณเตือนใจนี่เข้า (๓) อาจารย์พันธุ์ทิพย์ก็เข้า (๓) คือต้องเข้าใจว่า สิทธิมนุษยชนมันมีหลายด้าน คำว่า ด้านสิทธิมนุษยชน มันคือตัวใหญ่ ด้านแรงงาน ด้านสตรี ด้านข้ามเพศ ได้ทั้งนั้น สุดแต่ว่าจะเลือกใครมา ที่นี้ (๖) ก็กว้าง วัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตของไทย

นายอุดม รัฐอมฤต : อาจารย์ครับด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเราไม่สนใจเลย ใช้ไหมครับที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของปัญหาการแปลงพันธุกรรมมนุษย์หรือว่าการทำอะไรซึ่งผมคิดว่า มันเป็นแนวโน้มของวิทยาศาสตร์ เป็นแนวโน้มที่ผมเข้าใจว่าเป็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนด้วย เช่นเดียวกัน

ประธาน : (๒)

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือตอนนี้มันก็มีปัญหาอย่างที่พูดเมื่อกี้นะครับ เรื่องของวุฒิตี จะขอให้กาะแอมร์อุมท้องให้

ประธาน : ทำไมแพทยสภาเขาห้าม

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เขาบอกต้องแต่งงานถูกต้องตามกฎหมายเขาถึงจะอนุญาต พอดีเมื่อเข้านี้ผมฟังพอดีเลย พอดีคุณนี้เป็นลูกของข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศทั้งคู่เลยก็เลยรู้จัก

ประธาน : แสดงว่ากฎหมายคุณไม่กว้างพอ เพราะว่าไปจำกัดแต่เฉพาะคู่สมรส ใช้ไหม ถ้าไม่จดทะเบียนก็ได้ด้วย ซึ่งใจแคบยังไม่กว้างพอ ความจริงยุคสมัยนี้เขาอยู่กันโดยไม่จดทะเบียนก็เยอะไป เขาทดลองอยู่กันก่อน คนรุ่นเก่าอิจฉาเขา กว่าจะรู้ตัวก็สายเสียแล้ว

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ใครทดลองก็เชิญ ผมก็ยังชอบเพศสวย ๆ งาม ๆ อยู่

นางจรี วิจิตรวาทการ : เข้าเมื่อวานนี้ลูกศิษย์ทั้งหญิงและชายเขาบอกกันว่าสิ่งที่สำคัญในยุคนี้อาจมองปัญหาที่ควรจะมีอะไรใหม่ ๆ ในสังคมคือให้ทดลองอยู่ก่อนแต่งงาน เขาบอกจะได้ไม่หย่าร้าง เขาบอกมันเป็นวิธีที่จะทำให้เข้าใจรู้จักกันจริง ๆ อัตราการหย่าร้างอาจจะลดลงเขาเสนอกันอย่างนั้น ท่านประธานคะ กลับมาข้อ ๖ ดิฉันกลัวว่ามันจะไปเข้าล็อกคนที่เป็นพวกวัฒนธรรมจำ ประเพณีวิถีชีวิตไทยแบบดั้งเดิมไม่เปลี่ยนแปลงไม่อะไรและก็จะมาอ้างอิงว่าเข้าคุณสมบัตินี้ สิ่งที่เราพยายามจะพูดคือหมายถึงว่าความร่ำรวย ความแตกต่างของวัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตไทยที่มันมีหลากหลาย ไม่ใช่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งถ้าบางครั้งจะเป็นแบบต้องร้องรำทำเพลงแบบไทยแบบเดียวมันจะแคบไปไหมคะ เพราะว่าเราจะพูดถึงความหลากหลายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น มันไม่ใช่มีหนึ่งประเพณีหรือหนึ่งวิถีชีวิต แต่สังคมไทยมีความหลากหลาย ถ้าจะเติมตรงนั้นไปดิฉันว่าจะก้าวหน้าขึ้น

ประธาน : เอาและใช้ไหม

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานหมายถึงนักวิชาการด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยาหรือเปล่า

นางจรี วิจิตรวาทการ : ดิฉันหมายถึงว่าใครก็ได้อาจจะจะเป็นนักปฏิบัติก็ได้ แต่ว่าประเด็นก็คือถ้าเราไปบอกด้านวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของไทย ถ้ากระทรวงวัฒนธรรมนิยมเขาจะนิยมในลักษณะแคบ และก็อาจจะไม่ได้รวมความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต ซึ่งเรามีหลายคนกลุ่มหลายอย่าง

ประธาน : แต่พวกนั้นมันคือพวกทำงานด้านสิทธิมนุษยชนโดยตรง พวกนี้ไม่ได้ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนโดยตรง ที่คุณอัครต้องการก็คือหมายความว่าเป็นไม่ให้พวก ๕ พวกที่แรกมาถึงก็บอกว่าการที่ให้ลูกสอนกราบกับพ่อกับพ่อแม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นการไม่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กลัวจะไปถึงขั้นนั้น เขาก็ให้คนนี้เข้ามา พอกระตุก ๆ ว่าคนไทยมันเป็นอย่างนั้นนะ

นายอัคร จารุจินดา : เพราะมันเริ่มพูดในตอนหลังเด็กกฤษฎีกาหรือเด็กสภาเอง เวลาเข้ามาคุยกับเราเขาก็คุกเข่าคุย อันนี้ก็ถูกกล่าวหาว่าละเมิดสิทธิมนุษยชน ตอนหลังเริ่มพูดแล้วว่าทำไม่ได้ ซึ่งอันนี้ผมก็รู้สึกว่ามันต้องดึงกลับมาอยู่ข้างเหมือนกันสำหรับคนคนนี้จะคอยดึงไว้สังคมไทยมันยังเป็นอย่างนี้อยู่และเราไม่ได้คิดว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอะไรตรงไหน

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : คือถ้าเราไปสั่งเขาคูกเข้านั้นละเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ถ้าเขาคูกเขาเองอย่างนั้นเราไม่ได้ไปละเมิด แต่เราไปสั่งเขาคูกเขาไม่ได้ แต่ว่าเราก็ถูกสอนกันมาว่า เวลาเราจะพูดกับผู้ใหญ่เราก็คูกเขาเราไม่ยื่นค้ำหัว คำว่าไม่ยื่นค้ำหัวฝรั่งมันไม่รู้จัก เพราะฉะนั้น คนไทยที่ไปยุ่งอยู่กับมันก็จะพลอยไม่รู้จักไปด้วยและก็จะมาบอกว่านี่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มันถูกระทบกระเทือน

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ท่านประธานครับ พอดีดูเรื่องคำนิบทหนึ่งครับ ผมเทียบกับในรัฐธรรมนูญ ในรัฐธรรมนูญจะใช้คำว่า ความรู้ความเชี่ยวชาญ ที่นี้ของเราจะใช้ ความรู้ความชำนาญ คือผมว่าถ้าใช้คำเหมือนอย่าง ตอนนีผมดูอย่างมาตรา ๒๒๒ เขาจะใช้ของ กกต. จะเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ข้างบนก็จะมีเรื่องของชำนาญ ข้อ ๑ ความรู้ความเชี่ยวชาญ อย่างถ้าในการสอนใช้คำว่า ในการสอนหรือทำงานวิจัยได้ไหมครับ ไม่ต้องมีคำว่า วิชา เพราะบางที มันไม่มีชื่อวิชาครับ และอีกจุดหนึ่งจุดเล็ก ๆ นิดเดียวข้อ ๖ ที่ท่านประธานได้เติมไปนะครับ พอดีในรัฐธรรมนูญใช้คำว่า ที่จะยังประโยชน์ ผมดูจากมาตรา ๒๒๒ (๑) คือไม่ใช่อัน ที่จะยังประโยชน์

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์นิดเดียวครับ ขออนุญาตว่าอาจารย์คงรู้จัก คุณสุนัย ผาสุก ดี ที่เขาทำเรื่อง Human Rights Watch อะไรพวกนี้อยู่ ที่นี้ในรายละเอียดตรงนี้ ผมก็ฟังดูแล้วมันอาจจะมีย่อประกอบย่อย ๆ ที่ไปกันเขาได้ แต่ว่าถ้าถามในแง่ความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ผมว่าคนนี้ก็มาได้เหมือนกับคุณเตือนใจมาอะไรแบบนี้ เพราะฉะนั้นเราจะมีเขียน ห้อย ๆ อะไรไว้ไหมครับว่าในประสบการณ์บางเรื่องหรืออะไรหรือมันจะมีอะไรบ่งบอกไหมครับว่า ถ้าในกรณีที่เขาไปเคลื่อนไหวอะไรแล้วมันไม่ได้เกิดประโยชน์กับประเทศโดยตรงแต่ว่ามันไปให้ มันก็ไม่ว่าจะไปเขียนอย่างนี้ก็เหมือนกับไปจำกัดสิทธิเขาเนอะครับ แต่เอาเป็นว่าผมมีความรู้สึก กังวลว่าถ้าเขียนเปิดกว้างเหมือนอย่างที่ผมบอกว่าคุณบอกสอนอย่างผมไปสอนแค่ตั้ง ๆ หนึ่ง ก็ได้แล้ว ถึงจะ ๕ ปีแต่ว่าก็อยู่ในข่ายที่ไปยื่นได้ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : คุณไปเขียนตรงเวลาประพตปฏิบัติของคณะกรรมการสิทธิฯ ต้องไม่รับเงินจากต่างประเทศในระหว่างดำรงตำแหน่ง ๑ ปีหรือ ๒ ปีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง เพราะว่าพวกนี้จะมากี่ต่อเมื่อฝรั่งเขาใช้ให้มา แล้วกินเงินเดือนสองทาง เพราะเงินเดือนทางนี้คิด เดียวคงไม่ค่อยพอ เงินเดือนเท่าไรไม่รู้ ถึงแสนไหม เดียววันนี้ผมนัดพวกประชาธิรัฐเขามาคุยเรื่องเขา จะทำโครงการ-----

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กนกวรรณ ๔/๙

วันอังคารที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

guillotines ข่ากฎหมาย คือกฎหมายมันมีเยอะเกินไปแล้วฝรั่งมันคิดระบบอะไรของมันไม่รู้ มันเรียก guillotines คือฆ่าเป็นล็อต ๆ เราพยายามฆ่ามานานแล้วฆ่าไม่ค่อยสำเร็จ ก็เลยจะไปจ้าง ฝรั่งมาฆ่าให้ก็อาจจะสำเร็จเพราะว่าพอฝรั่งพูดบอกว่ากฎหมายนี้ไม่จำเป็นเพราะคนไทยจะรีบเลิก ถ้าเราบอกเองว่ามันไม่จำเป็นก็ยังไม่ยอมเลิก ไปคุยกับเขาหน่อย ถ้าจะว่ากันต่อก็ว่าไปได้แต่ว่า ถ้าไม่ว่าก็เอาแค่นี้ ประชุมไปทุกวันยกเว้นวันศุกร์สักวัน

นางจรี วิจิตรวาทการ : ติดตามทุกวันด้วยหรือคะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ สรุปว่าเราประชุมทุกวันยกเว้นวันศุกร์นะครับ อาทิตย์นี้ก็มีพรุ่งนี้ มะรืนนี้แต่วันศุกร์ไม่มี ขอบคุณครับ

ประธาน : ถ้าไม่มีอะไรแล้วขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๒

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข